

DRAUGAS

PERIODICALS
January 12,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 12, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/11/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.8
Kaina 50 c.

Vyriausybė užtikrina:

Privatizavimas vyks skaidriai

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) — Vyriausybė dar kartą patvirtino, jog privatizavimas Lietuvoje bus tęsiamas atvirai ir skaidriai, kuo geriau panaudojant už parduotus objektus gautas lėšas.

Be to, ministrų kabinetas teigiamai vertina tai, jog visos pagrindinės Lietuvos politinės partijos aiškiai pasisakė už privatizavimo darbo tęstinumą, ir yra pasiryžę siekti sutarimo su visomis politinėmis jėgomis.

Antradienį išplatintame vyriausybės spaudos pranešime teigiama, kad ministrų kabinetas įsitikinęs, kad privatizavimo taisyklės pritrauks į Lietuvą reikalingas investicijas, padidins ūkio efektyvumą ir Lietuvos pramonės sugebėjimą konkuruoti užsienio rinkose, sukurs naujas darbo vietas.

Kaip žinoma, tvirtindamas šių metų biudžetą, Seimas jau numatė 352 mln. litų iš Privatizavimo fondo lėšų skirti įvairioms investicinėms programoms. Dalis Privatizavimo fondo lėšų bus skirta finansinio normalizavimo fondui, kurio įstatymo projektas turi būti pateiktas Seimui svarstyti iki vasario 14 dienos.

Opozicija kaltina prezidentūrą neteisinga informacija

LDDP kaltina prezidentūrą neteisingai informavus ži-

niasklaidą apie pirmadienį įvykusio pasitarimo privatizavimo klausimais rezultatus. Kaip antradienį LDDP frakcijos Seime vardu pareiškė parlamentaras Povilas Gylys, prezidento atstovės spaudai pareiškimas dėl partijų sutarimo „neturi pagrindo“. „Tiesa yra kitokia. Pasitarimas pasibaigė be jokių netgi žodinių susitarimų, netgi be apibendrinančio prezidento pasisakymo, kuriame būtų pasakyta, kas Jo Ekselencijai priimtina, kas ne“, pareiškė P. Gylys.

Anot jo, opozicija pasitarime pas prezidentą Valdą Adamkų išdėstė savo poziciją, jog negalima tęsti ydingos privatizavimo politikos. P. Gylio teigimu, prezidento atstovės spaudai klaidingai suprato opozicijos norą ieškoti kompromiso. „Kaip galima spręsti iš jos (atstovų) kalbų, prezidentūra nelinkusi demonstruoti tokį pat norą toliau diskutuoti, tartis, ji daro, matyt, iš anksto suformuluotą išvadą — privatizacija bus tęsiama be jokių reikšmingesnių korekcijų, be rimto konceptualaus tarimosi dėl privatizavimo tikslų, formų bei terminų“, sakoma P. Gylio pareiškime.

Jis pakartojo, kad opozicija nėra prieš privatizavimą apskritai, o prieštarauja „karštingai, neapgalvotai, beribiškai ir korupciniam privatizavimui“.

„Lietuvos kalendorius“ sukėlė samysį ir Lietuvoje, ir užsienyje

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) — Premjeras Andrius Kubilius kreipėsi į prokuratūrą ir valstybės saugumą, prašydamas išsiaiškinti, ar „2000 metų kalendorius“ nėra pažeidžiamas tautinio ir rasinio lygiatėsiškumo principai, antradienį pranešė premjero atstovas spaudai Audrius Bačiulis.

Generalinei prokuratūrai ir Valstybės saugumo departamentui taip pat pavesta informuoti vyriausybę apie tyrimo rezultatus ir priimtas priemones.

Danutės Balytės sudarytame ir privatoje „Metskaitė“ leidykloje išleistas kalendorius išspausdintas žemėlapiu, kuriame dalis Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos teritorijos pažymėtos kaip okupuotos Lietuvos etninės žemės. Tai sukėlė didelį Lietuvos ir Lenkijos lenkų pasipiktinimą.

Lenkijos užsienio reikalų ministras Bronisław Geremek pareiškė, kad jo valstybė reikalauja, jog Lietuvoje būtų nustotas pardavinėti „2000 metų lietuvio kalendorius“. Lenkijos spauda šį leidinį pavadino „skandalingu nesantais kalendoriumi“.

Netrukus Lietuvos URM pranešė, kad kalendoriaus leidimas nebuvo derintas su valstybinėmis institucijomis ar jų finansuojamais, o jame pateikta medžiaga joki būdu neatspindi oficialios Lietuvos nuostatos.

Lietuvos Seimo narys Janas Mincevičius teigia, jog „2000 metų lietuvio kalendorius“ kursto tautinę nesantaiką. Antradienį spaudos konferencijoje jis peršalė pareiškimą „Kokios tautybės yra demokratija?“, kuriame smulkiai

išvardino kalendoriuje pateiktus jį papiktinusius teiginius. J. Mincevičius minėjo Danutės Balytės sudarytame kalendoriuje išspausdintą žemėlapi, kuriame dalis Lenkijos, Rusijos ir Baltarusijos teritorijos pažymėtos kaip okupuotos Lietuvos etninės žemės. Kalendoriuje vasario 15 d. lapelyje rašoma, jog tą dieną Draucių kaime „lenkas (...) nužudė devynis lietuvius“.

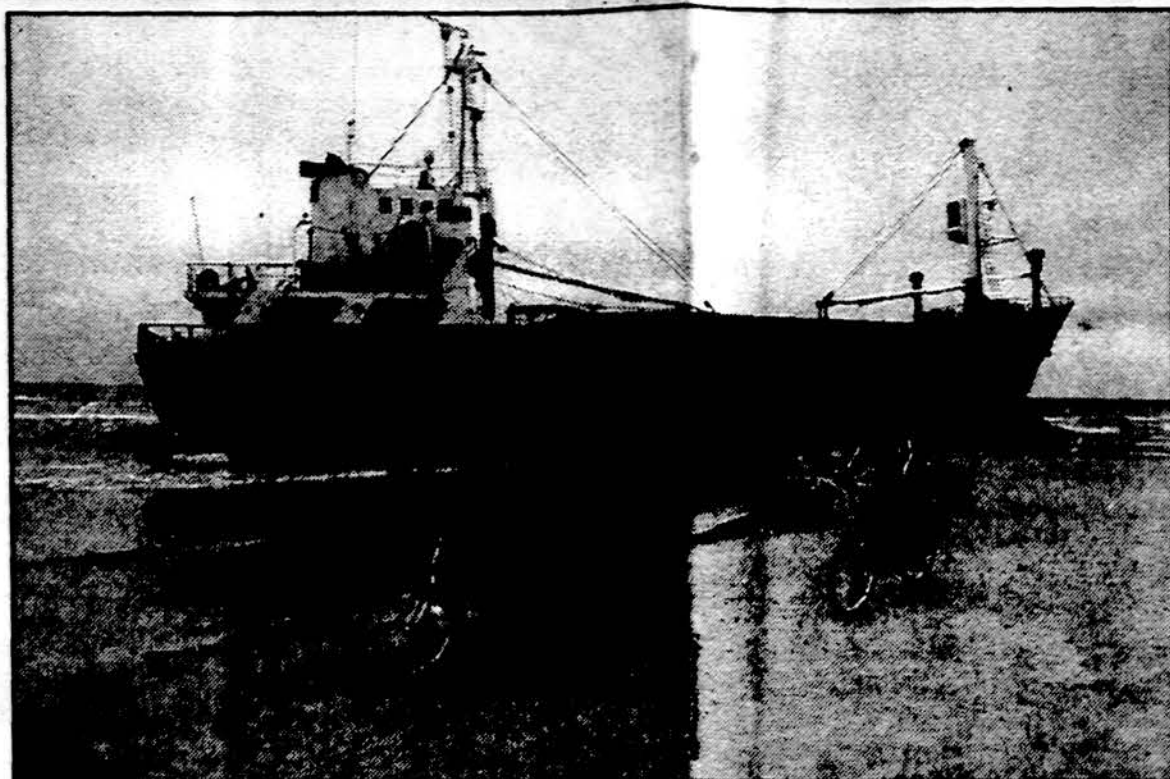
Seimo narį papiktino leidinyje išspausdinti teiginiai, kad „Lietuva yra nepriklausoma tautinė valstybė. Lietuvoje valdžia priklauso lietuvių tautai“. „Kokia bus reakcija, jei Lenkijoje išleis žemėlapi, kur Vilniaus kraštą pažymės „laikini lietuvių okupuota etninė lenkų žemė?“, klausė Seimo narys.

Lietuva renka žinias apie įtariamąjį karo nusikaltimais

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) — Lietuvos Generalinė prokuratura teigia turinti informacijos, kad Škotijoje gyvenantis Antanas Gečas dirbo saugumo policijoje, tačiau nėra pakankamai įrodymų, jog jis dalyvavo žydų genocide.

Specialiųjų tyrimų skyriaus vyriausiasis prokuroras Rimvydas Valentukevičius sakė, kad dabar pareigūnai tiria praėjusių metų pabaigoje iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro gautą „didelį pluoštą dokumentų“ bei susipažįsta su anksciau surinkta medžiaga.

Pasak prokuroro, gauta informacija rodo, kad A. Gečas tarnavo naciams pavaldziam Lietuvos policijos batalione, tačiau nėra konkrečių įrodymų, jog jis būtų dalyvavęs žydų genocide. Baudžiamoji

Nuotr.: Baltijos jūros pakrantėje, ties Palanga, tebėra įstrigęs Norvegijos motorlaivis „Seines“, čia atplaukęs per uraganą 1999 m. gruodžio 4-ąją. Audros metu sugedus varikliui, laivas nebevaldomas tris kartus trenkėsi į Palangos tiltą, apgriovė jį ir įstrigo sekloje ties moterų paplūdimiu. 2-3 metrai nuo kranto esantį laivą iš Norvegijos bendrovės už simbolinę 1 dolerio kainą nupirko Klaipėdietis Juozas Maziliauskas planuoja išvilioti motorlaivį „Seines“ į jūrą.

JAV Kongreso nario vizito detalės neužgožė viešnagės esmės

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) — Lietuvos Seimo žmogaus teisių komitetas apgailestauja, kad iš JAV Kongreso atstovo Tom Lantos pokalbio Lietuvos generalinėje prokuratūroje ir nereikšmingų detalių pūčiamas skandalas.

Antradienį žmogaus teisių komiteto išplatintame kreipime į visuomenę teigiama, jog skandalu „bandoma užgožti pozityvų bei reikšmingą Lietuvai T. Lantos vizitą ir sukompromituoti žmogaus teisių gynėjų pastangas siekti nusikaltimų žmogui įvertinimo“.

Praėjusią savaitę Lietuvoje oficialiai lankėsi T. Lantos susitikimo su prezidentu, Seimo pirmininku, Seimo komitetų pirmininkais, partijų vadovais. Pasak komiteto pareiškimo, šie susitikimai buvo „nepaprastai sėkmingi“.

„Lietuvos Seime T. Lantos, Lietuvos bičiulis ir jos interesus gynėjas nuo pat Nepriklausomybės atstatymo metų, išklausė ir Seimo sambarių vadovų pasisakymą apie padėtį Baltarusijoje bei Čekėnijoje, pareiškdamas, kad solidarizuojasi su Lietuvos politikų pozicija žmogaus teisių požiūriu šiose šalyse“, rašoma kreipime.

Anot kreipimosi, T. Lantos

sakant kalbą Seimo visuotiniame posėdyje, parlamentariai du kartus plojo stovėdami. Seimo komitetas tai pat teigia, kad T. Lantos, kaip žmogaus teisių gynėjas ir buvusio nacių koncentracijos stovyklos kalinio, negalėjo nedominti ir ilgai užtrukusios įtariamųjų nusikaltimų prieš žmogiją bylos, todėl JAV pareigūnas susitikimo su Lietuvos generaliniu prokuroru Kaziu Pėdnyčia.

Kaip jau buvo skelbta, šiame pokalbyje T. Lantos neteko savitvardos.

Valstybė nesirūpina dingusių asmenų paieška

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) — Lietuvoje dingusių be žinios asmenų kasmet daugėja, tačiau jų paieška nėra rezultatyvi, teigia Dingusių žmonių šeimų paramos centro atstovai.

Antradienį spaudos konferencijoje šio centro vadovė Onutė Gustienė teigė, kad pernai dingusių buvo laikomi 1,313 asmenų, iš kurių 403 vis dar nerasti.

Anot O. Gustienės, žmonių daugiau dingsta dėl Lietuvos ekonominių ir socialinių sąlygų bei dėl atsivėrusių daugelio valstybių sienų. O Gustienės teigimu, žmonės dingsta tiek Vakarų, tiek rytų valstybėse, tiek ir patioje Lietuvoje. Anot paramos centro vadovės, į dingusių žmonių artimųjų nelaimę Lietuvoje vis dar žiūrima kreivai.

O. Gustienė teigė gerai ir glaudžiai bendradarbiaujanti su Vidaus reikalų ministerijos padaliniais, tačiau kritikavo, jos požiūriu, netinkamą dingusių žmonių paieškos tvarką.

Pasak jos, nors Lietuvoje įteisinta taisyklė, kad asmuo laikomas dingusiu tik po trijų parų, o „iš inercijos“ tebėra elgiama lyg sovietmečiu, kai asmenys dingusiais be žinios buvo paskelbiami po 12 parų. O. Gustienė kaip pavyzdį pateikė Vakarų valstybių normas, kur visi policijos poskyriai per 24 valandas gauna asmens dingimo protokolus su asmens nuotraukomis.

Pasak O. Gustienės, didžiausia problema Lietuvoje yra pavėluotas operatyvinis tyrimas. „Pavėlavus savaitę, mėnesį — koks gali būti tyrimas“, sakė paramos centro atstovė. Anot jos, padėti gerai atspindi kunigo Ricardo Mikukryžiumi.

Pasak generalinio prokuroro Kazio Pėdnyčia, dabar iškelta 11 baudžiamųjų bylų dėl Lietuvos žydų genocido.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Paryžius. Antradienį Prancūzijos sunkvežimių bendrovių vadovų nurodymu jau antrą dieną buvo užverti pagrindiniai keliai ir pasienio punktai. Tokiu būdu vežėjai protestuoja prieš naujus darbo įstatymus ir mokesčių už degalus augimą. Transporto vadovybės pranešimu, prie sienos pervaziavimo punktų bei valstybės viduje buvo įrengta maždaug 50 kelių užtvarų. Tokių kaimyninių valstybių, kaip Belgija, Vokietija ir Ispanija, pasienyje daugelis užtvarų buvo paliktos per naktį, o protestuojantys vairuotojai nakvojė savo sunkvežimiuose. Netoli Ispanijos sienos, greitkelyje yra užstrigę maždaug 1,000 sunkvežimių. Dar 800 negali pravažiuoti prie centrinio Puatjė miesto.

Moskva. Rusijos prezidento pareigas einantis Vladimir Putin antradienį pareiškė, kad Maskva turi atkurti Rusijos karinę galią ir sutvarkyti slubojančią ekonomiką, kad didžioji valstybė atgautų savo buvusią padėtį pasaulyje. Rusijos garbę, kurią sužlugdė 1998 m. finansų krizė ir skurstanti bei demoralizuota kariuomenė, Putin tikisi atkurti iki kovą vyksiančių prezidento rinkimų. „Mūsų šalis Rusija buvo didelė, galinga, stipri valstybė ir visiškai aišku, kad to nebus įmanoma susigrąžinti, jei neturėsime stiprių, galingų ginkluotųjų pajėgų“, sakė V. Putin po susitikimo su naujuoju federalinių ir tautybų reikalų ministru Aleksandru Blochin. V. Putin, kurio negailestinga nuostata Čekėnijos atžvilgiu padarė jį patį populiariausiu Rusijos politiku, žino, kad, atšaukus palyginti sėkmingą karinę operaciją, sumažėtų jo galimybės prezidento rinkimuose.

Dharamsala, Indija. Kinų religinis persekiojimas ir žmogaus teisių pažeidimai privertė trečią pagal rangą Tibeto lamą pabėgti iš valstybės, sausio 9 d. pareiškė Tibeto vyriausybė tremtyje. 14-metis Karmapa susirūpinęs Tibeto kultūros nykimu. Tai pirmas oficialus Tibeto vyriausybės tremtyje pareiškimas apie priežastis, privertusias berniuką vienuolį su palydovais pabėgti į Indiją. Septynioliktasis Karmapa yra aukščiausias Tibeto lama, kurio autoriteta pripažįsta tiek Kinija, tiek Nobelio premijos laureatas Dalai Lama, kuris gyvena tremtyje Indijos Dharamsala miestelyje.

Londonas. Baisiausiu 2000 metų „virusu“ milijonams pasaulio gyventojų pasirodė esąs gripas. Pranešama, kad gripu serga 2 mln. italių, ir kas savaitę užregistruojama 250,000 naujų atvejų. Sveikatos federalinio sveikatos apsaugos departamento atstovas pareiškė, kad gripo atvejų skaičius šioje Alpių valstybėje artėja prie rekordinio, ir šią ligą galima laikyti epidemija. Didžiausia Oslo Ulevalo ligoninė samdo papildomas medicinos seseris iš kaimyninės Danijos ir atideda planinį gydymą, nes sergantieji gripu užima visas lovas. Prancūzijos mokslininkai pareiškė, kad „šioje stadijoje epidemija labiausiai primena 1989-uosius, kai per 13 savaičių susirgo 5 mln. žmonių“. Švedijos medikai pareiškė, kad padėtis ligoninėse labai rimta, kadangi jos perpildytos sergančiųjų gripu ir joms trūksta darbuotojų. D. Britanijos sveikatos apsaugos sekretorius parlamente pareiškė, jog „vargu ar valstybėje yra šeima, nenukentėjusi nuo gripo“. Ženevoje įsikūrusi Pasaulinė sveikatos organizacija pirmoji įspėjo, jog šis virusas yra klatingas. Epidemiją sukėlė pavojinga viruso, vadinamo Australijos gripu arba „Sydney h3n2“, atmaina. Tiksliai apskaičiuoti mirtinumą nuo gripo bus galima tik po dviejų metų, tačiau pareigūnai pabrėžia, kad naujoji gripo banga dar toli gražu neprilygsta 1918, 1957 ir 1968 metų epidemijoms, kai pasaulyje mirė milijonai žmonių.

Maskva. Čekėnų kovotojai antradienį sustiprino Rusijos pajėgų puolimą respublikoje, o Maskva pripažino padariusi klaidų per 4 mėnesių karinę kampaniją. Rusijos naujienų agentūros pranešė, kad sukilėliai tebekontroliuoja didelę Grozno dalį, tačiau apie netoliese esančius Argūno ir Šalio miestus gaunama informacija yra prieštaringa. Anksčiau buvo tvirtinama, kad šiuos miestus kontroliuoja Rusijos pajėgos, tačiau dabar pranešama, kad rusų kariams, kuriuos Maskva ragina kuo greičiau užbaigti antiteroristinę operaciją Čekėnijoje, nepavyko iki galo įgyvendinti „valymo operacijos“ Argūno, Šalio ir Gudermeso miestuose, į kuriuos jie buvo įžengę.

Varšuva. Nors kalendorinė žiema prasidėjo vos prieš porą savaitę ir lenkų laukia dar du ilgi žiemos mėnesiai, Lenkijoje negyvai sušalę jau 101 žmogus. Neatmetama galimybė, kad šią žiemą Lenkijoje gali būti viršytas praėjusių metų „rekordas“, kai nuo šalčio mirė 225 žmonės.

Latvija. Nors kalendorinė žiema prasidėjo vos prieš porą savaitę ir lenkų laukia dar du ilgi žiemos mėnesiai, Latvijoje negyvai sušalę jau 101 žmogus. Neatmetama galimybė, kad šią žiemą Latvijoje gali būti viršytas praėjusių metų „rekordas“, kai nuo šalčio mirė 225 žmonės.

Latvija. Nors kalendorinė žiema prasidėjo vos prieš porą savaitę ir lenkų laukia dar du ilgi žiemos mėnesiai, Latvijoje negyvai sušalę jau 101 žmogus. Neatmetama galimybė, kad šią žiemą Latvijoje gali būti viršytas praėjusių metų „rekordas“, kai nuo šalčio mirė 225 žmonės.

KALENDORIUS
Sausio 12 d.: Arkadijus, Cezarija, Cezarijus, Ernestas, Gida, Lingailė, Palemonas, Vaigedas.
Sausio 13 d.: Dargaudas, Hilaras, Gilydevė, Iveta, Veronika, Vilmantas. Lietuvos Laisvės gynėjų diena.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„VERPSČIŲ“ BŪRELIO KALĖDINĖ SUEIGA

*Brendu per sniegą iki kelių
 / skambančius kalėdinius kraštus,
 Kame iš eglės kvepiančių šakelių
 Paklotas patalas šurkštus,
 Kame ganyklos Dievo verksmą girdi,
 Šaltiniai atveria įšalusią širdį...
 (J. Augustaitytė-Vaičiūnienė)*

Gruodžio 13 d. kalėdinei sueigai susibūrusios po milžiniška sesės Ramunės Lukienės eglute (egle!), „verpstės“ nutarė, kad gerasis Kalėdų darbas būtų geriausias sušelpiant Brazilijos lietuvių skautus. Vyr. Skautininkė Rita Pencylėnė (džiaugiamės, kad ji priklauso mūsų būreliui) pasakojo apie sunkiai besiverčiančius Brazilijos lietuvių. Ten ne visi tėvai pajėgia leisti vaikams į skautų stovyklą, o Brazilijos lietuviškai labai noriai skautauja. Taigi, „verpstės“ vienbalsiai nutarė jiems nors šiek tiek padėti. Piniginė dovana bus nusiųsta v.s. Bacevičienei naudoti apmokant stovyklavimą nors vienam, kitam skautui.

Ši „verpsčių“ sueiga buvo graži ir linksma ne vien tik uždegant žvakes tradicinėje kernaviečių žvakidėje, laužiant kalėdaicius ir ragaujant sunęstinį švenčių maistą, bet

Viena iš sesių Nijolių

GRAŽI KŪČIŲ ŠVENTĖ DETROITE

„Sužibės mums šiandien šviesa, nes užgims Viešpats...“ Sekmadienį, gruodžio 12 dieną, Dievo Apvaizdos kultūrinio centro saleje susirinko „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntu šeimos, jų giminės, draugai ir Detroito apylinkės visuomenė tradicinei Kūčių vakarienei. Vakara pradėjome tuntu sueiga, kurią pravėdė komendantas Audrius Moss. Sueigos metu vilkiukai Linas Kasputis ir Marius Miliūnas perėjo į skautų kandidatų eilę, o pats Audrius Moss davė prityrusių skautų įžodį.

Trumpą kalėdinę programėlę pravėdė tuntininkė Rasa Karvelienė. Skaitinius skaitė skautės Svaja Mikulionytė ir Ingrida Miškinytė. Skautės — Inga Mossaitė ir Alana Zombaraitė padėjo puokštėms

Rimai Giedraitytė, Dianai Jankutei, Dianai Karvelytei, Monikai Mikulionytei, Aleksai Miškinytei, Karinai Puškorutei, Lianai Šontaitei ir Dariai Zubrickaitei uždegė žvakes ant stalų. Prisiminė visus mirusius skautus ir skautes, o taip pat ir kitus, kurie tą vakarą negalėjo būti mūsų tarpe.

Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Aloyzas Volskis sukalbėjo maldą prieš vakariene. Pasidalinę kalėdaiciais, pavalgėme visų šeimų skaniai pagamintų ir sunęstų Kūčių patiekalų.

Užbaigėm vakarą kalėdinėmis giesmėmis, kurias akordeonu vedė Virga Šimaitytė; jai padėjo sesės Vilija Idzelytė, Asta Jurgutytė, Regina Puškorienė ir Kristina Zubrickaitė.

Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntu ruošose Kūčiose dalyvavę broliai ir sesės.

Po Detroito skautų suruoštos Kūčių vakarienos prie „lauželio“ kalėdines giesmes gieda Erikas Anuzis, Daria Zubrickaitė, Liana Butkūnaitė, Karina Puškorutė ir Lukas Rodis.

Akademinių Skautų sąjūdžio Los Angeles skyriaus metinė šventė, 1999 m. spalio 10 d., buvo paminėtas ASS veiklos 75 metų jubiliejus. Dalyvių priekyje, prie „75“ ženklų, naujos skyriaus pirmininkės fil. Vilija Žemaitytė ir fil. Teresė Giedraitytė.

IŠ AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO 1999 METŲ VEIKLOS KALIFORNIJOJE

Trumpai apie Metinę šventę

Akademinių Skautų sąjūdžio Los Angeles skyriaus metinė šventė 1999 m. spalio 10 d. buvo švenčiama Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos saleje. Joje buvo paminėta ASS 75 metų veiklos sukaktis. Dalyvavo 25 ASS skyriaus nariai ir beveik tiek pat svečių. Sueigoje pasiekė Los Angeles skyriaus valdyba, buvo išreikšta padėka fil. v.s. Gediminui Leškiui už jo puikią veiklą ir pasveikintos naujos kopirmininkės fil. Teresytė Giedraitytė ir Vilija Žemaitytė. Visi buvo pavaišinti gardžiais pietumis.

Smagiausia ir įdomiausia šios sueigos dalis buvo senų ir naujesnių skaidrių rodymas, kurį paruošė fil.v.s. Zita Rahbar, o humoristiniiais komentarais palydėjo Korp! Vytis pirmininkas fil. ps. Auris Jarašūnas ir fil.v.s. Gediminas Leškys.

Paskui buvo įneštas sukaštutinis tortas, papuoštas 75 žvakutėmis, sudainuota „Il-

kienė. Sustoję ratu sugiedojom „Ateina naktis“. Pasidalinom geriausias švenčių linkėjimas ir išsiskyrėm.

Dekojuome visiems už dalyvavimą ir prisidėjimą valgiais ar kepsniais Kūčių šventei. Malonu, kad kasmet nauji asmenys jungiasi prie mūsų „šeimos“. Lauksime visų ir kitais metais. Linksmų švenčių ir laimingų 2000-ųjų metų!

giausių metų“. Nuotaika buvo pakili. Jautėsi pasiryžimas veikti dar kitus 75 metus.

LSS Ramiojo vandenyno metinė šventė

Gruodžio 5 d. Los Angeles vyko metinė Ramiojo Vandenyno rajono šventė. Uniformuoti skautai, skautės ir akademikai su veliavomis dalyvavo 10:30 v.r. šv. Mišiose Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Po Mišių iškilminga sueiga vyko Lietuvių Tautiniuose namuose. Buvo smagu, kai susirinko toks gausus būrys — nuo pačių jauniausių vilkiukų ir paukštyčių iki žilagalvių

skautininkų ir filisterių. Rikiuotėje dalyvavo 60 asmenų.

Po įžodžių, akademikai Ramiojo vandenyno vadei fil.v.s. Zitai Rahbar ir fil. v.s. Gediminui Leškiui išteikė po puokštę gėlių, reikšdami padėką už jų nepailstancią veiklą. Ypačingai buvo pagerbti du Korp! Vytis nariai fil.v.s. Eugenijus Vilkas ir fil.v.s. Mykolas Naujokaitis, pakeliant juos garbės nariais Korp! Vytis pirmininkas fil. ps. Auris Jarašūnas perskaitė pagerbių biografas, o fil. v.s. Gediminas Leškys paaiškino garbės narių reikšmę. Abiem buvo išteiktos gėlių puokštės, pasveikinti šukiais ir šventiniu tortu. Sueiga baigėme smagiu skautišku lauzu.

Fil. Teresytė Giedraitytė

ATVIRŲ DURŲ ŠVENTĖ KAUNO JŪRŲ SKAUTŲ CENTRE

Kauno jūrų skautų laisvalaikio centras sausio 3-7 d. surengė atvirų durų savaitę, kurios metu besidomintys jūrų skautų veikla buvo supažindinti su šios organizacijos istorija, artimiausiu pabendrauta su jos vadovais bei nariais, galėjo dalyvauti praktiniuose užsiėmimuose.

Pasak Lietuvos skautijos jūrų skautų krašto Kauno jūrų skautijos „Divytis“ vadovo Algimanto Malkevičiaus, prieš dešimtmetį atkurtos organizacijos tikslas — auklėti jūrų skautijos narius dorais, kilniais dvasios, tvirtu būdo, religingais, sąmoningais piliečiais. „Duodami įžodį Lietuvos jūrų skautai pasižada savo sąmoningų ir nuolatinių bu-

dėjimų siekti, kad Lietuva vi-sada būtų jūrine valstybe, o lietuviai — jūrine tauta“, — teigė A. Malkevičius.

Jūrų skautų organizacija įkurta Kaune prieš 78-erius metus. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jūrų skautai kasmet organizuoja įvairius renginius, kurių metu mokosi buriuoti, išskyla jūroje. Su vaikais kartu stovyklauja ir suaugusieji, nusprendę būti skautais visą gyvenimą.

Šiuo metu, be Kauno, jūrų skautų organizacijos dar veikia Vilniuje, Klaipėdoje, Marijampolėje, Panevėžyje. Gana artimai bendradarbiaujama su Prancūzijos jūrų skautais bei Švedijos jūrų kadetais.

(Elta)

„SIETUVA“ PRADEDA ANTRĄ VEIKLOS DEŠIMTMETĮ

1999 metų gruodžio 11 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, vyko „Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautų draugovės formali sueiga. Visos sesės susirinko uniformuotos.

Perskačius LSS Seserijos Vyriausios skautininkės v.s. fil. Ritos Pencylėnės įsakymą, ilgametę draugininkę v.s. fil. Jolanda Kerelienę draugovės vadovės pareigas perdavė vyr. skautei vsl. Irenai Kirkuvienėi. Sueigoje dalyvavusi Vyriausia skautininkė pasveikino visas seses, padėjo pareigas perduodančiai ir palinkėjo sėkmės naujam draugininkei. Ypač linkėjo skautiškos iš-tvermės visuose užsiėmimuose. Pareigas perdavusiai vadovei buvo sudainuota atsveikinimo daina. Abi vadovės buvo apdovanotos gėlių puokštėmis.

Po sueigos vyko vaišės — šeimos šventė, kurioje dalyvavo ir sesių vyrai.

Sesė Irena K.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautų draugovės vadovių pasikeitimo sueigoje gėlimis buvo apdovanotos iš k. — naujoji draugininkė vyr. skautė vsl. Irena Kirkuvienė ir pareigas perdavusi v.s. fil. Jolanda Kerelienė. Nuotr. Liūdo Kirkaus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Masindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adres, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimkevičius

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, la nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudojti straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami abiejuose punktuose.
Susitarimų (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaip ir lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60639
Tel. 773-223-6995
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBIA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 436-0120

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-841-2808

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave.
Hobart, IN 46342
(219) 947-8279
Fax (219) 947-8238

NIOLĖ STANKEVIČIŲ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos įvairiuose patalymuose
Holy Cross Professional Pavilion
311 South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60609
Tel. 773-471-7879

SIETUVIEČIŲ SUEIGA

„Sietuvos“ vyr. skautų ir skautininkų draugovės sueiga šeštadienį, sausio 15 d., 1 val. p.p. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Medicinos sesuo Vita Šerelytė-Annarino skaitys paskaitą tema „Naujagimio vystymosi skatinimas“. Visos sesės ir viešnios, o ypač motutės, kviečiamos šioje sueigoje dalyvauti.

• Ir prie dulkėto kelio kai kurie beržai išsiskiria savo baltumu.

• Dvasia kviečia pokalbiui apie būtį, bet kūnas vis nebajgia buities darbų.

GAL NEBEKALKIT MEDALIŲ

BRONIUS NAINYS

Pirmą kartą šiais metais pas prezidentą Valdą Adamkų apsilankęs Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pokalbį pradėjo apie medalius. Jis papasakojo apie jau senokai po Seimą klaidžiojančias mintis apie Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio medalių, primindamas, kad jam nukaldinti reikia įstatymo ir pinigų. Tačiau prezidentūroje šis siūlymas kol kas vertinamas santūriai. Abejonių kelia ir tuščias išdardas, ir medalių padalinimas: kam ir už ką juos duoti?

Taip apie šį dviejų aukštų Lietuvos vadų sausio šeštą įvykusių pasimatymą skelbė žiniasklaida. Gal ir smagu paskutiniuosius tūkstantmečio metus pradėti pokalbiais ne apie Lietuvos bėdas bei vargus, bet apie medalius, tačiau abejonių dėl jų tikriausiai bus ne tik prezidentūroje. Jų rasis ir kitur, ir žymiai daugiau, taip pat ir tarp užsienio lietuvių. Prisimenu, prieš kažin kiek metų Lietuvių fondas daug medalių buvo prikales ir dalino į visas puses. Vienas uolus fondo garintojas vaikščiojo po kultūrinis renginius, susirinkimus, sveikino fondo vardu ir juos davinėjo. Dėl to mes ir jį patį „medalių“ pradėjome vadinti. Nežinau, bet taip jau eisi. Džiaugsmas, kai medaliai pasibaigė, ir mes iš to vargo išsivadavom. Kažin, ar daug kas beatmena tuos medalius gavę, o ir atsiminusi, vargu ar bežino, kur jie dabar yra. Vairuokliai žaisdami daug jų gal net patvoriais išmėtė. Vėliau jau niekas čia medalių nebekalė.

Bet atrodo, kad jie pradeda nusibosti ir Lietuvoje, nes jų dalinimas dažnai šypsni, o kartais ir pyktį visuomenėje sukelia, kai „ryškėja“, kas ir už ką juos gauna. Tai rodo ir išėjusių pavyzdžiai. Jie vertia rimtai pamąstyti ir apie ką tik įvykusių pokalbį prezidentūroje. Nejaugi Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio minėjimo svarbiausioji atrama būtų tik medaliai? Bet ar jų iš viso reikia? O jeigu reikia, tai kiek jų kelti ir kam duoti? Turbut pirmieji kaktus tiestų Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo akta pasirašę tuometinės Aukščiausiosios Tarybos, vėliau pasivadinusios Atkuriamuoju seimu, nariai, iškilmingai save signatarais pramine, lyg tam veiksmui aptarti nebūtų tinkamo lietuviško žodžio, nes atrodo — kaip tik iš jų ta mintis ir

priežastis ir kurti rimtus planus joms pašalinti. O priežastį visgi daug būta: vienos dienos — kitos mažesnės, vienos tikros — kitos gal išgalvotos. Tačiau vargu, ar daug kas drįs neigti, kad tarp jų viena, gal net ir pati didžiausia — nesugebėjimas, o gal ir nenoras įvertinti ir atsikratyti okupacijos palikimo. Argi ne keista, kad ir po dešimties laisvės metų nepriklausomoje Lietuvoje tebeklesti ta pati sovietinė valstybės valdymo biurokracija, ta pati teismų sistema, mokyklose jaunimas tebekvėpuoja tais pačiais sovietiniais dvasios teršalais, o tautinė visuomenė keičiama kažkokiu nesuvokiamu, kosmopolitiniu pilietinės visuomenės abstraktu. Valdžios, nesugaudydamos savo padėtyje, neįsivaizduoja joms patikėto atsakingumo ir nebodamos net jų laisvės kovotojų, kurių pastangomis jos savo kėdėse atsirado, vaizduoja sovietinių laikų autoritetus ir dažniausiai rūpinasi ne lietuvių tautos bei valstybės piliečių, bet savo asmenišką gerovę. Savo nesėkmes vadai teisingai, vienas kitą bėdindami pirštais, mitydamiesi neatsakingais kaltinimais. Nenuaušiant šandien išgirsti apie vienas kitam segiojamas komunisto, enkavedisto, kagebisto, maskvitarinio etiketes, net ir niekada nieko bendra su šiomis bjaurastimis neturėjusiems, dargi prieš jų ginklu kovojusiems, žmonėms, paprieikaujamiems valdžios, ypač dešimtiesiems, dėl jų nesėkmių, nors tu etikių segiotojai, per laisvės dešimtmetį du kartus būdami valdžioje, visiškai nesistengę komunizmo bei jo padarinių nei išryškinti, nei įvertinti. O dabar ir vėl medaliai, žinoma — jiems patiems, o jais pasiūsiu — vėl taip per tą laisvės dešimtmetį pamėgtos turistinės kelionės. Ir ne žodelio apie tai, kad didžiojo šio šimtmečio pasaulio tragedijos šurpiai nusiaušiusios ir mūsų tautą, kaltininką komunizmą jau keleri metai įvertinti ir jo padarinius parodyti pasauliui ruošiasi patys buvę akivaizdiniai jo kankiniai — tremtiniai, politiniai kaliniai, po grindininkai ir prieš jį didvyriškai ginklu kovoję partizanai. Tik jie vieni, lyg tai būtų buvusi tik jų tragedija. Argi dėl to mums negėda?

Praėjusį penktadienį, 2000 sausio 7 d., „Drauge“ kaip tik ir užsiminiau apie tą prieš komunizmą kovojusių ir nuo jo kentėjusių žmonių užmojų šį pavasarį Vilniuje suruošti komunizmo padariniams įvertinti konferenciją, pasiūlydamas ir keletą minčių dėl jos apimties, turinio, ir kas bei kaip prie šio darbo turėtų pri

JAV LB Tarybos sesijoje pernai rudenį Milwaukee, WI. Iš kairės: prof. Alfred Senn, tarybos narys Ina Bertulytė Bray ir LB Krašto valdybos vicepirmininkas Vytautas Janušonis.

sidėti. Apie pokalbį, apie medalius prezidentūroje sužinojau, drįstu savo mintis pakartoti. Juk kažin ar kada nors praityje tokia žiauri sistema, taip masiškai niekinanti, skriaudžianti, kankinanti, žudanti žmones pasaulyje buvo? Ir ar kada nors taip buvo kentėjusi lietuvių tauta? Ar begalima įsivaizduoti ką nors žiauresnio, kaip girtą strībą ar enkavedistą ciniškai kankinantį ir žudantį lietuvių patirtą, mylintį savo tėvynę, norintį joje laisvai bei nepriklausomai gyventi ir dėl to kovojantį?

Valdžios, atminti, tik tu kovotojų pastangomis jūs šiandien aukščiausiose valstybėse kėdėse sėdite. Tai gal nekalkit sau medalių, bet juk kitas prie jų ir visomis jėgomis, prezidentūros, Seimo, vyriausybės, ginkluotųjų pajėgų autoritetu, padėkit jiems suruošti pasaulinio garso komunizmo įvertinimo konferenciją, paruošti komunizmą įvertinantis išvadas ir atiduoti jas į tarptautinį tribunolą, į tą, kuris dabar ruošiasi teisti albanų tautos žudiką. Taip padariusi, Lietuva bus prasmingiausiai paminėjusi savo nepriklausomybės dešimtmetį ir drąsiai atsistojusi tarp garbingiausių pasaulio tautų. Drąsos ir garbingi pasirodė, daugiau kaip pusę šimtmečio kovodami už savo laisvę, taip pat turime pasiūlyti ir parodyti pasauliui prieš ką ir kodėl mes kovojome, pasukdami šimtus tūkstančių tauriausių Lietuvos vaikų gyvybių.

SUSITIKO SU LIETUVOS PREZIDENTU

Gruodžio 13 d. krikščioniškųjų Bažnyčių hierarchai susitiko su Lietuvos prezidentu V. Adamkumi. Bendrųjų metų prezidentas ir krikščioniškųjų Bažnyčių atstovai svarstė klausimą, kaip dvasininkai galėtų prisidėti prie Lietuvos atsinaujinimo, diegiant pamatinės vertybės —

asmens ir bendruomenės savarankiškumą.

Lietuvos Vyskupų konferencijos (LVK) pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius sakė, jog Lietuvoje daug problemų, neteisėtumo, egzistuoja didelė disproporcija tarp žmonių gyvenimo lygio. „Dabartinė Lietuvos visuomenė turi ne tik skaudų praities palikimą, bet ir labai sudėtingas dvasinio augimo sąlygas“, — teigė arkivyskupas, kalbėdamas apie žiniasklaidoje perdėm regimus negatyvius reiškinius, teisingumo trūkumą visuomenėje, nerimą keliantį sektų plitimą bei dėl sunkių ekonominių sąlygų Lietuvos šeimos išgyvenama krizė. Pasak LVK pirmininko, žvelgiant į ateities perspektyvas, bus žengtas labai pozityvus žingsnis, kai tarp Lietuvos Respublikos vyriausybės ir šventojo Sosto bus pasirašytos sutartys, kurios demokratinėje Lietuvos visuomenėje garantuos normalią Bažnyčios veiklą. Arkivyskupas taip pat sakė, kad Bažnyčia palaiko integraciją į vakarietiškas sistemas, neprarandant turimos tapatybės. Arkivyskupo S. Tamkevičiaus nuomone, ant Didžiojo jubilėjaus slenkstio Bažnyčia ir valdžia turėtų glaudžiau bendradarbiauti, tarnauti žmonėms.

Susitikimo metu buvo akcentuotos kelios sritys, teikiančios bendro valstybės ir Bažnyčios rūpesčio. Tai varginęji ir skurdžio ištišti žmonės, švietimas, kuris turėtų tvirtus vertybinius pagrindus, jaunos šeimos bei žmonės, gyvenantys kaime. „Mes sutinkame naują tūkstantmetį su labai žemu dorovės ir dvasingumo lygiu“, — sakė stačiatikių Bažnyčios Vilniaus ir Lietuvos arkivyskupas Chrizostomas. Jo teigimu, konkrečiai stačiatikių Bažnyčiai iš valstybės reikia ne materialinės pagalbos, o tik gerų ir veikiančių įstatymų.

BŽ, 1999 m., Nr. 24

Danutė Bindokienė

Ar tik dabar pradeda įsitikinti?

„Westward ho!“ (i vakarus!) Amerikoje seniai žinomas išsireiškimas. Iš tų laikų, kai pirmieji imigrantai iš Europos, jau tirstai susibūrę rytinėse šio žemyno pakrantėse, pradėjo ieškoti naujų žemės plotų, kuriuose galėtų patogiai įsitvirtinti. Daugelio akys nukrypo į vakarus, kurie viliojo dar ir neribotais žemės turtais. Tačiau juos pasiekti reikėjo ir ryžto, ir ištvermės. Vienintelė patikima susisiekimo priemonė buvo arkliais traukiami vežimai. Tad, susidarius tokių nuotykių ieškotojų vilkštinei, vadovas parodydavo ranka vakarų pusę ir sušukdavo: „Westward ho!“

„Lithuania — Westward ho“ pavadinimas straipsnelis „The Economist“ žurnalo š.m. sausio 8 d. laidoje. Šis žurnalas apie Lietuvą retai rašo, o dar rečiau pozityviai. Iš visų Baltijos valstybių, atrodo, jam priimtinausia Estija ir apie jos greitą pokomunistinį persiorientavimą į Vakarų Europą bei į laisvosios rinkos ekonomiką, pramonės, prekybos klestėjimą, piniginių vienetų pastovumą piriausiai nemazai sakinių (patogiai nutylint korupciją ir kitas negeroves, kurių, kaip žinome, net Estija, atkūrusi nepriklausomybę po sovietų imperijos žlugimo, neišvengė).

Straipsnyje pabrėžiama, kad Lietuva pagaliam stipriai pasuko į Vakarus. Ir tai ypač išryškėjo neseniai Helsinkyje vykusioje Europos Sąjungos konferencijoje, kurioje Lietuva buvo viena iš septynių valstybių, išskirtų įstoti į ES. Nors greito priėmimo ir nėra ko tikėtis — galbūt tik 2007 ar net 2015 m. — bet tai pats pirmasis ir lemtingiausias žingsnis šia linkme. Nėgana to, iš septynių pakviestųjų kandidatų, Lietuva šiuo metu laikoma priimtinausia. Išskaičiuojamos ir pagrindinės to priimtumo priežastys.

Visų pirma, Lietuva po nepriklausomybės atkūrimo ryškiausiai atsitolino iš Rusijos orbitos, pasirinkdama pasukti Vakarų link. Ji turi gan gerus santykius su kaimyniniais kraštais: taikiai išsprendė sienų su Latvija problemą, turi šiltus ryšius su Lenkija, nors ne kartą teko nusileisti jos reikalavimams dėl lenkų mažumos teisių Lietuvoje. Galbūt daugiausia vakariečius stebina Lietuvos santykiai su Rusija, nepaisant praityje — sovietų okupacijos dešimtmečiais — patirtų skriaudų. Kai

Maskva nuolat kabinėjasi prie Estijos ir Latvijos dėl rusakalbių diskriminacijos, Lietuva tų priekaištų išvengė. Iš dalies, rašoma straipsnyje, ir dėl to, kad Lietuvoje rusakalbiai sudaro tik 9 proc. gyventojų, kai kitose dviejose Baltijos tautos yra po maždaug trečdali. (Ar nereikėtų čia mums dar kartą nulenkti galvą narsiujų Lietuvos Miško brolių atminimui — juk tik jų neatlaidios kovos ir aukų dėka į Lietuvą nebuvo prievarti tiek rusų kolonistų, kaip į Estiją ar Latviją.)

Idomu, kad į Lietuvos nuopelnus įskaičiuojama ir parama Karaliaučiaus kraštau Rusijos ekonominės krizės metu. Nors ta parama ir nebuvo labai gausi, bet vis tik laimėjo nemažai Maskvos palankumo.

Lietuvos kasdienybėje ir politikoje mes matome daug neigiamų bruožų, tiesiog pastebime kiekvieną tamsesnę kriulėlę, o atokiau stovinčioms, bet visgi atidžiai stebintoms, ES valstybėms, kai kurie dalykai atrodo daug pozityviau. Štai ir santykiai su Baltarusija. Nors „daugumas Lietuvos vadovaujantių asmenų mano, kad prez. Lukašenka yra šiek tiek pamišęs, ir tikrai meta šešėlį visai tai sričiai, Vilnius su juo elgiasi mandagiai“. Žinoma, tam yra priežastys, nes Lietuva ilgai tikisi turėti gerus prekybos ryšius su Rusija, o Baltarusija yra patogus kelias pasiekti Rusijos rinkas. Deja, tuo tarpu „prekės“ plaukia daugiausia iš Baltarusijos: alkoholis, narkotikai, cigaretės ir nelegalūs emigrantai...

Vis tik pažymima, kad pastaruoju metu lietuvių nuomone apie priklausomybę ES gerokai nukrito (nuo 60 proc. 1998 m. iki 40 proc.). Iš dalies tai yra dėl dabartinių ekonominių sunkumų, iš dalies dėl Briuselio spaudimo uždaryti Ignalinos atominę elektrinę jėgainę, kuri gamina apie 80 proc. krašto viduje sunaudojamų elektros energijos. Be Ignalinos Lietuvai tektų remtis importu iš Rusijos, o Maskvos paslaugomis remtis prisiijoma, nes dar visi gerai prisimena praities blokadą.

Perskaicius straipsnį, kyla klausimas: kodėl tik dabar apsižiūrime, kad Lietuva stengiasi priklausyti Vakarų Europai? O galbūt tas turi kažką bendra su „Williams International“? Būtų naivu manyti, kad sutartis su Amerikos naftos bendrove pro ES narių dėmesį praėjo nepastebėta...

ja stovėjo prie ganyklos vartvėties. Akyse — ašaros, rankoj — geležinis saitas karvei vedžioti. Tokia ji liko mano atmintyje. O mokytoja gyveno ir keitėsi. Kai tapo partijos nomenklatūros veikėja, Doma Pilotienė iš tolo šypsodavosi man gėdra, gražia šypsena. O kai atkūrė nepriklausomą valstybę ir aš atsitolinau nuo partijos, Doma sveikindamasi žvelgdavo į mane su paniekia. Kartkartėmis atsiversdavo albamą — štai nuotrauka: mano, mano, mano mokytoja, suklebė įstrižai languota, tokio rašto suklebė vilkėdavo Salomėja Neris. Kita nuotrauka: mokytoja, apsigėdusi ilgu miniliu sijuonu, apsigėdusi skara, apsigėdusi vatiniu, stovi burokų lysvėje. Apšverkdavau. Man pasidarydavo gaila mokytojos. Man gaila gausybės mokytojų, kurie mokė vaikus priešintis okupantams, tačiau patys be pavergėjų nebegalėjo gyventi. Jie norėjo, kad vaikai užaugę atimtų valdžią iš „rusų partijos“ ir atiduotų ją „lietuvių partijai“. Dar labiau man gaila savęs, jų mokėdė. Žvelgia į akis pavojus gyvasčiai, išsigąsti, atsižrėti ir ieškai drąsinamų mokytojos akių — išvyti jose panieką...

Laimingas — tai Matas Butkus. „Briedis bėgo, rodė kelią į tavo sniegynų slėnį, bėgdamas nuo manęs tolo. Tolybėse iro mano svajonių sukurta tavo trobelė. Gėso trobelėje ugnis, prie kurios pasiūlydyti troškau. Nelema likimas man įžengtį į tavo trobelę. Gal bosiu jau arti, gal tik mylia kelio, gal tik šimtas žingsnelių iki tavo trobelės lūks, kai numirsiu. Dar gyvas. Dar einu.

(Bus daugiau)

LIJUNDRA

PETRAS DIRGĖLA

Iš „Vilties pilnujų“ knygos

GYVENIMO INTRIGA

(Tęsinys)
Nr. 19

Christe Christiansen valandėlę žiūrėjo man į akis, paskui atsitiesė ir vėl rami sėdėjo. Aš pasakiau jai teisybę. Ferantės Lisolos ir Saulėnės Dajotaitės svotčia kadaise buvo mano mokytoja. Ji buvo greita, vikri, labai graži, gražesnė už tetą Juozapienę Jablonskienę. Aš atėjau į pirmą pamoką, nežinodama savo pavardės. Mokytoja Doma Domeikaitė ilgai žiūrėjo į dienyne n. n. siminusi. „Gerai, gerai. Pavardę rytoj atsiėsi“. Nešu iki šiol gyvenimą savo — kur? Pasiplis iš dangaus liepsnojanti siera, sugrūmęs, sudundęs griaustinis, žaibai sukapos mūsų namus ir mus, nugarėmis pragarmėn visi — ir netikras arkivyskupas Vilhelmas, ir tikra Žemyna, ir labiau mistiška negu tikra Christe Christiansen, ir mes, jų ganytiniai... Dūzgianti mano giria pražuvo!... Al... Dar girdžiu tykų dūzgimą, atsklandantį iš tolimes praities:

Pražuos vargdienis, pražuos visados, Neišleis į laisvę manęs niekad...

O juk ne! Atklikiama Mato Butkaus banga ir nuplau-na nevilgti kaip smėlio pilį. „Christe Christiansen, nors tu ir nežinai, kad aš esu, tačiau, jeigu tu ko nors dar

lauki ir nesulauki, tas, kurio nesulauki, esu aš. Aš einu prie tavęs. Lauk manęs. Dar ne viskas prarasta...

Saulėtą gegužės dieną Budrių vieškelį išlėkė į orą trys berniukai. Mes buvom pionieriai. Mūsų į laidotuves eiti neleido. Tik kagebistai ir tvi ejo paskum savo vaikų karstus. Andriaus Budrio karstą į kapus lydėjo ketvelis Konstantas, motušė Debora, ji nešė glėby keturių mėnesių Moniką Budrę. Dabar jai — trisdešimt septyneri. Monika Budrė neįstėjo už Ce-lesto Katkaus, kad jos sūnus būtų Andrius Budrys. O dukra — Konstančia Budrė. Apsidairiau. Monikos Budrės bažnyčioj nebuvo.

— Ateis, — tarė Christe Christiansen.

— Kas?

— Jei kas turi ateiti, ateis.

... pirm manęs bėgo šuo, rodė kelią į Christės Christiansen slėnį. Šuo paseno ir nugaišo. Aš jį užkasiau žemėn. Virš šuns kapo įsiūbė žiaurinė žvaigždė, Christės Christiansen pasiutinė. Išvydau briedį. Dabar briedis prieš mane bėgo ir rodė kelią į Christės Christiansen slėnį.

Aš slapčia dirsičiau į Christės veidą. Prisiminiau šventųjų paveikslus, seniai nupieštas ir pageltusias galvas, išblukusias akis, slepiantis paslapty. Manydavau: jeigu kilstelėsi paveikslas romą, pamatysi ant sienos tamsią dėmę tarytum bedugnę skylę — išsigs širdis.

— Garbingoji Christe, žmonės žneka, kad šis pastas nėra visa katedra, tik jos viršūnė. Į dangų kilti ji

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Senelis mokytojas

Pirma mano knyga buvo lietuviškas elementorius. Pirmame elementoriaus puslapyje buvo ubagės paveikslas. Man atrodė, kad tai buvo ta pati ubagė, kuri pas mus atėdavo ir daug visokių dalykų pripasakodavo. Mama parodė didelės raidės ir pasakė, kaip jas ištarti. Tai buvo ruduo. Visi mūsų šeimos žmonės buvo išėję bulvių kasti. Likome namie senelis ir mudu su Ninyku. Mudu su Ninyku apžiūrėjome visus elementoriaus paveikslukus. Man parpuo tos didelės raidės. Pradėjau klausyti senelį, ką tos raidės reiškia. Senelis paėmė elementorių, apžiūrėjo visus paveikslukus ir pradėjo aiškinti: — Kai aš buvau mažas tokių knygelių nebuvo. Šitokios knygelės neseniai atsirado. Nebuvo pas mus nė mokyklos. Kai jūs tėvas buvo mažas, taip pat nebuvo arti mokyklos. Kai jis paaugė, tai aš jį nuvežiau į Zablaiškės mokyklą ir palikau tenai. Lietuvių kalbos tenai nebuvo. Sakiau, kad jis pramokė skaityti ir rašyti. Tada gal kur nors aukščiau gales mokyti. Jis mano vyresnysis sūnus. Bet kur tau! Po dviejų savaičių jis iš mokyklos pabėgo. Jis pripasakojo mamai, jį senelei, kad mokykloje labai prastai, kad mokytojas piktas, kad jis muša su linuote į delną, kad tenai labai liūdna. Mama jį pagyrė: — Gerai padarei, vaikel, kad pabėgai. Mums visiems užteks duonos ir be tavo mokslų. Tu man žagarelių pakaposi. Taigi ir man bus geriau tave prie savęs turėti. O tėvas, matai, norėjo iš tavęs koki „apicierių“ padaryti.

Mane nustebino senelio kalba. Niekad nebuvau pagalvojęs, kad senelis ir tėvas buvo mazi. Senelis toliau pasakojo: — Dabar kiti laikai. Ir kunigai kitokie. Jie kalba ir moko vaikus mūsų kaimietiška kalba. Anuomet kai kuriose bažnyčiose kunigai vaikus mokydavo poterių tik lenkiškai. Bet kas iš to? Senis Mykolas Dubanis kasdien kalba poterių lenkiškai, bet nei jis, nei kiti žino, ką jis sako. O dėl šitų raidžių jūsų elementoriuje nežinau, kaip jas reikia ištarti. Man atrodė, kad jos reiskia gyvulių ir kitų daiktų vardus. Va, ta M turi būti paukštis, nes prie jos ir vanagelis nupeistas. Čia ta S ir prie jos š su kepurele, tai turi būti gyvatė. O toji I tai jau labai aiškus stulpelis.

Senelio pamoka mums labai patiko. Mudu su Ninyku visoms raidėms bandėm surasti vis kokių gyvulių ar šiaip jau kokių daiktų. Atrodė, kad šio to jau išmokom. Iš to džiaugsmo suskutom visą puodą bulvių. Užkūrėm mažąją krosnį ir užkaitėm bulves vakarienei. Kai iš bulviakasio parvažiavo visi namo, mudu su Ninyku tuojau išpasakojom, ką mes išmokom. Visi pradėjo juoktis. Dėdė Antanas paklausė, kokią raidę davėm šuniui. Mama pagyrė mudu, kad gerai išvėrim bulves ir pasakė, kad reikia atmintinai išmokti abėcėlę.

Pirmoji knyga

Rytojaus dieną pradėjau dėti raidę po raidės ir su kitų pagalba mėginau ištarti. Pirmas žodis buvo „boba“, o antras

„ubagė“. Greitai išmokau skaityti. Vieną sekmadienį iš Kaltanėnų mama parvežė didelę, gana storą knygą. Ji man su melsvais viršeliais gražiai atrodė. Ji pavadinta „Skaitymai“. Kažkodėl ta knyga kvepėjo kažkokiu malonių kvapu ypač kai pradėdi vartyti lapus. Dėdė Antanas pačiame krikšto stalo gale, kur sueina dvi sienos, kampe lygiai po Adomo ir Ievos paveikslu padarė man dailią lentyniukę. Tada dėdėi Antanui pasakiau: — Tegul ir Adomas su Ieva pasiskaito iš mano knygos, kurią padėjau ant lentyniukės.

— Adomas ir Ieva rojuje nemokėjo skaityti ir nebuvo tada knygų, — paaiškino dėdė Antanas.

— Tai tegul bent pakvėpuoja knygos kvapo.

Tada senelis kreipėsi į mane: — Taigi paskaityk man ką nors iš tos knygos.

Atsivertęs knygą, radau skaitymą apie Juozapą, kurį broliai išdavė pirkliams iš Egipto. Skaitymas labai gražus, bet gaudius. Jokūbas savo jauniausią sūnų labai mylėjo. Kai jisai dingo, broliai sakė, kad žvėrys jį sudraske. Jokūbas labai nuliūdo ir gailiai verkė. Negalėjau skaitymo užbaigti, nes senelis taip pat pravirkė. Visi kas sau nuo stalo pasitraukė. Visi nutilo, nes senelis verkė. Jis verkė, kad dar taip neseniai bolševikai jo sūnų, o mano dėdė Igną Švenčionėliuose sušaudė, ir nežinia, kur kūnas dingo. Senelis dažnai prašydavo paskaityti tą Juozapo Egiptiečio istoriją.

Pradinė mokykla

Mūsų kaime buvo įkurta „Ryto“ draugijos lietuviška pradžios mokykla. Pirmas mokytojas buvo Juozas Tįjūnelis iš Kretuonių kaimo. Ninykas, vyresnis už mane dveji metai, pradėjo mokyklą lankyti, kai tik ji buvo įkurta. Manęs neleido į mokyklą turbūt, kad buvau per mažas. Bet viską kartu mokiausi, ką ir brolis iš mokyklos parsinešdavo. Po kokių pusmečio ir aš pradėjau lankyti mokyklą. Mokytojas Tįjūnelis buvo labai griežtas ir reikalavo iš vaikų tvarkos. Jei kas neįmoko, kas buvo įsakytą, tai tam linuote į delną mušdavo. Ne tiek tos baumes bijodavom, kaip kad namie parėjus nepaklaustų, ar gavai mokykloje mušt. Mokytojas Tįjūnelis valgydavo pas vaikų šeimas. Motinos stengdavosi iš paskutiniųjų gerai maistą paruošti, nes visas kaimas žinojo, ką ir pas ką mokytojas valgė.

Iš pirmųjų dienų gavau išmokti lenkišką eilėraštį. Tai jau turbūt buvau antram skyriuje, nes jau tada namie buvau išmokęs, ką kiti vaikai gavę mokykloje. Visi mes turėjome išmokti tą eilėraštį. Nemokėjom lenkų kalbos. Tai, kai atvažiuodavo lenkų inspektorius, antro skyriaus mokinukai galėjo padeklamuoti eilėraštį. To inspektoriumi ir pakadavo.

Neilgai pas mus mokytojas Tįjūnėlis ir buvo. Jis pateko į lenkų nemalonę. Buvo įtartas šnipinėjimui Lietuvai. Jis pradingo iš mūsų kaimo, niekam sudiev nepasakęs. Tada buvo uždaryta ir „Ryto“ draugijos mokykla. Apie tą laiką prasidėjo skarletinės epidemija. Iš Reškutėnų kaimo į Kalta-

Vaikystės džiaugsmas. Nuotr. Algimanto Keigis

PLANUOJANT MINĖJIMUS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Jau teko patirti, kad vietinės lietuvių organizacijos planuoja Vasario 16-osios minėjimo programą. Tai per astuonis dešimtmečius išsilaikiusi istorinė tradicija, kurios šventimas vyko nepriklausomoje Lietuvoje, buvo slapta tęsiama okupacijų metais ir vėl labai iškilmingai švenčiama pabė-

nėnų kapines po mūsų kaimą kas savaitę vieną, kartais du numirelius veždavo palaidoti. Per kaimą ėjo procesija su gedulingomis giesmėmis. Mūsų kaimė taip pat išmirė labai daug vaikų. Po visus kaimus siautėjo mirtis.

Tą žiemą buvo labai šalta. Naktį tvoros iš šalčio sprogdavo. Sakydavom, kad tvoros šauda. Nors ir liūdni laikai užėjo, susidarė mažas vaikų būrelis, norintių lankyti Šaminiuose „Ryto“ draugijos mokyklą. Tai ir buvo mūsų artimiausia mokykla už pusantro kilometro. Niekas mūsų nevedžiojo. Eidavom pėsti, dargi nešini po pundelį knygų ir šiek tiek pietums maisto.

Mokykloje tik viena mokytoja tvarkė ir mokė keturis skyrius. Viskas buvo dėstoma lietuviškai. Lenkų kalba, istorija ir Lenkijos geografija buvo lyg nereikalingas priedas. Reškutėnuose buvo net dvi mokyklos — viena „Ryto“ lietuviška, kita lenkiška — valdiška. Visi žinojome apie nesantaiką ir kovą tarp dviejų mokyklų. Lenkiška mokykla turėjo užsidaryti, nes neturėjo mokinų. Lenkų valdžia visais būdais lenkino mūsų kraštą, ypač per mokyklas.

„Ryto“ draugijos mokykloje vaikai kalbėjo tik savo tėvų lietuviška kalba. Lenkų kalba buvo privaloma nuo antro skyriaus. Mokytojas turėjo vaikų išmokyti pirmiausia, kaip išmokti lenkų kalbos. Tai, kai pasakydavo ką nors lenkiškai ir prašydavo vaiką lenkiškai pakartoti. Į Šaminių mokyklą atvažiuavo inspektorius. Prieš pat antro skyriaus vaikų, jis vieną berniuką paklausė: — Ar tu neturi utėlių? Vaikas gražiai pakartojo: „ar tu neturi utėlių?“ Visi vaikai garsiai pradėjo juoktis. Inspektorius ir mokytoja sumišo. Turbūt mokytojai reikėjo pasiaiškinti, kaip ji pradeda mokytį lenkų kalbą.

(Bus daugiau)

mojo stalo, įjungiau televiziją. Už keliolikos sekundžių pradėjo rodyti Vilniaus parlamento rūmų salę, kurioje jauni vyrukai nuo sienų plėšė ir žemėn metė sovietiškas emblemas, o Vytautas Landsbergis pranešė, kad Lietuva atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos ir esanti nepriklausoma. Buvau giliai sukrėsta ir sujudinta ir tuoj pajutau nenugalimą norą tuo neįtikėtinu džiaugsmu su tuo nors pasidalyti. Staiga prisiminiau, kad Clevelando Lietuvių namuose kaip tik tuo metu vyksta iš Lietuvos iškviesto muziko Gedimino Purlio vadovaujamo „Čiurlionio“ ansamblio repeticija. Tame ansamblyje dalyvavo mano dukra Jūratė ir mano sesutė Mylita. Nuvykus į Lietuvių namus, nuskubėjau į repetacijos patalpą ir tarpduryje surikau: „Lietuva jau nepriklausoma!“ Purlys, padėjęs savo dirigento batutą ant rojalio krašto, į mane pažvelgė kaip į išprotėjusią, o ansamblio nariai vienas į kitą sužiuro. Aš pagaliau ramiai pranešiau, ką mačiusi ir girdėjusi televizijoje... Visi ansambliciai nuskubėjo prie televizijos ir įsitikino, kas iš tikro įvyko. Koks neįtikėtinas džiaugsmas!

2000-aisiais metais sukančia dešimtmetis nuo to istoriško ir nepaprastai mūsų tautai reikšmingo įvykio. Vasario 16-oji mums primena priekarių laikus. Lietuvai sukūrus nepriklausomą respubliką po caristinio jungo. Betgi po penkių dešimtmečių brutalaus sovietinės vergijos atstačius ne-

AUTORINIŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMAS

Lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 1283 „Dėl Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 1999, Nr. 99-2861). Šis nutarimas — viena iš Nacionalinės acquis priėmimo programos įgyvendinimo priemonių. Kultūros ministerija įgaliota įgyvendinti valstybės politiką autorių teisių ir gretutinių teisių srityje ir koordinuoti šių teisių apsaugą. 1999 m. birželio 9 d. įsigaliojus Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymui (1995.05.18 Nr. VIII-1185), kuris visiškai atitinka Europos Sąjungos direktyvų ir tarptautinių daugiašalių sutarčių bei konvencijų nuostatas intelektualinės nuosavybės srityje, reikalaujama šios srities koordinavimui labai išaugo. Įstatyme numatyta naujos nuostatos, kurias būtina įgyvendinti valstybiniu lygiu: tai autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijų valstybinę priežiūrą, autorių asmeninių neturtinių teisių apsaugą pasibaigus autorių teisių apsaugos terminui arba

nesant autorių įpėdinių, iki teismo ginčų nagrinėjimo ir kitos nuostatos. Šiuo nutarimu vyriausybė taip pat pavedė Kultūros ministerijai sušaukti Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių tarybos steigiamąjį susirinkimą. Taryba, turėdama visuomeninės institucijos statusą, kaip ekspertas ir konsultantas nagrinės Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų ir Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų šioje srityje įgyvendinimo klausimus ir teiks išvadas bei pasiūlymus Kultūros ministerijai.

Acquis įgyvendinimo priemonių plane 1999-2000 metais numatyta stiprinti Kultūros ministerijos Autorių teisių skyrių. Šių priemonių įgyvendinimas labai svarbus, atsižvelgiant į Europos Komisijos 1999 m. Reguliarajame pranešime apie Lietuvos pažangą, siekiant narystės Europos Sąjungoje, nurodytus reikalavimus stiprinti institucinius gebėjimus intelektualinės nuosavybės srityje.

„Kultūros gyvenimas“, 1999 m., Nr. 29

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
• www.redeusa.com

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S.Benitis, tel. 630-241-1912.

GREIT PARDUODA
REMAX REALTORS
(773) 590-0205
(708) 425-7100

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuoleida

Apartment for Rent
Marquette Pk. area; heated with range & refrig.
1 bedrm. \$325 a mo.
Call 773-476-8727.

Help Wanted
Full time/part time banquet facility is seeking housekeeper. Experience preferred. Includes weekends. Ability to speak English. Apply in person to: Judd's Red Derby, 127 St. & Kedzie Ave., Blue Island, IL 60406.

53 m. moteris ieško darbo.
Vairuoju automobilį, truputį kalbu angliskai, galiu prižiūrėti senus žmones, vaikus, atlikti namų ruošą.
Tel. 773-918-1587, kviešti Alina.

KNYGOS „RELIGIJOS LIETUVOJE“ SUTIKTUVĖS

Lapkričio 17 d. Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centre buvo pristatyta nauja knyga „Religijos Lietuvoje“. Tai 170 puslapių žinynas apie visas netradicines Lietuvos religines grupes, organizacijas, judėjimus. Ši žinyna sudarė „Prizmas“ žurnalo redakcija „Phare“ užsakymu. Atsakingieji redaktoriai — Donatas Glodenis ir Holger Lahayne. Pasak sudarytojų, žinyną parengti kilo ideja iškilus visuomenės poreikiui turėti daugiau informacijos apie daugybę Lietuvoje besirandančių religinių bendruomenių. Šiuo metu Lietuvoje jų yra apie 430, joms priklauso maždaug 300,000 t.y., 8 proc., gyventojų. Iš jų daugiausia yra protestantų — 223 bendruomenės, kurioms priklauso 48,000 narių. Didžiausia problema sukėlė medžiagos išdėstymo tvarka. Atsakingieji redaktoriai pripažino, jos sunku buvo išvengti subjektyvumo, rengiant žinyną, tačiau šiandieniui turėti daugiausia atspindi nekatalikiškas konfesijas, tradicines ir netradicines religijas, organizacijas ir grupes. Pagrindinis tikslas buvo surinkti kiek galima daugiau ne-registruotų ir registruotų Teisingumo ministerijoje religinių grupių, judėjimų; pateikti jų centrų adresus, telefonus, narių skaičių ir kitą informaciją. Lapkričio 11 d. šis leidinys buvo pristatytas Šiauliuose.

BŽ, 1999 m., Nr. 22

Rumšiškesė. Nuotr. Bernardo Narušio.

St. Anthony Parish Center Centro Parroquial de San Antonio

Dabartinis užrašas ant Šv. Antano parapijos pastato sienos.

CICERO LIETUVIAI TIKINTIEJI GINA SAVO TEISES

Jau seniai į Cicero Šv. Antano parapijos buvusios pradžios mokyklos salę buvo susirinkę tiek daug žmonių, kiek jų atėjo sausio 9 d., kuomet čia buvo diskutuojama lietuviškų pamaldų šios parapijos bažnyčioje tema.

Ir šiame susirinkime išlietu emocijų kiekiai jis turbūt prilygo tiems laikams, kuomet šioje salėje buvo sprendžiamas nuo reguliarios Lietuvių Bendruomenės atskaitos klausimas.

Ši kartą buvo susibūrusi spresti ne visuomeninius ar politinius, bet grynai lietuvių religinius reikalus. O pretekstą tam davė pilnas diktatoriškų tendencijų dabartinis Šv. Antano parapijos klebonas kun. J. Kastigar, kuris, raginamas naujųjų Cicero gyventojų — meksikiečių, pango iš lietuvių atimti nuo seniausiųjų laikų turėtą 11 val. Mišias, tą laiką atiduodant ispanų atstovams.

Lietuvių tikinčiųjų bendruomenės Ciceroje reprezentantai (dr. Petras Kisieličius, kun. Kęstutis Trimakas ir Aldona Zailskaitė) apie šią šventinę klebono „dovaną“ sužinojo pirmąjį naujojo šimtmečio sekmadienį, sausio 2 d., kuomet, jis juos buvo pas save pasikvietęs. Čia pirmą kartą buvo išgirstas bekompromisinis klebono nutarimas, kad lietuviams reikia atsiveikinti su 11 val. pamaldomis ir kraustyti į ankstyvo ryto — 7:15 val. arba 7:45 val. laiką. Žinoma, su tuo mišiskiai nesutiko ir buvo išsiskirstyta be abipusio sutarimo.

Nevaisingos derybos

Dar kartą susitikę lietuvių atstovai su klebonu buvo susitikę sausio 6 d., tačiau ir šis pasitarimas buvo bevaisis. Priešingai — jis sukėlė daugiau neigiamų emocijų, nes klebonas nenorėjo trauktis iš žingsnio. Mišiskiai derybų dalyviai, dėl šventos ramybės, neatsiklausę lietuvių tikinčiųjų nuomonės, buvo pareiškę, kad jie sutiktų su 9 val. ryto pamaldomis.

Kuomet ir šis kompromisinis pasiūlymas klebono buvo atmestas, penktadienio vakarą ir sekmadienio rytą per lietuviškas radijo programas (kalbėjo Marija Remienė ir dr. Petras Kisieličius) buvo painformuoti apie susidariusią liudną padėtį. Klausytojai buvo paskirti gausiai atvykti į sausio 9 d. lietuviškas pamaldas, o po jų — ir į parapijos salę šį reikalą aptarti.

Susirinkimas buvo gausus

Reikia pasakyti, kad lietuvių šią problemą suprato ir bažnyčion atsilankė arti 200 žmonių (maždaug dvigubai daugiau negu paprastai). Toks skaičius jų atėjo ir į po Mišių vykusį susirinkimą.

Klebonas kun. J. Kastigar savo diktatorišką sprendimą pirmą kartą paskelbė, besibajiant lietuviškoms pamaldoms (maždaug tokios patios mintys buvo išreikštos ir susirinkusiems išdalintuose lapuose). Dar kartą jis tai pakartojo, tik gal kiek plačiau, vykusia-

Cicero lietuviai tikintieji, ypač gausiai susirinkę Šv. Antano parapijos salėje gruodžio 9 d., kovoti dėl lietuviškų Mišių testinimo šioje, lietuvių įkurtoje bažnyčioje, kurio pašventino pal. arkivysk. Jurgis Matulaitis.

Išrinktas komitetas tariaisi, kaip veiksmingiau kovoti už lietuvių teises Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Iš kairės: dr. Petras Kisieličius, kun. Kęstutis Trimakas, Aldona Zailskaitė ir Marija Remienė.

me lietuvių tikinčiųjų susirinkime, tautiečiams atsigėrus kavos ir suvalgius po gabaliuką pyrago.

Ši suėjimą salėje pradėjo nuolatinis sekmadienių tautiečių susirinkimų, tik žymiai mažesnėse patalpose, pravedęs dr. P. Kisieličius. Jis tuoj pakvietė ir lietuvių prabilti kun. J. Kastigar.

Pagrindinė kalbėtojo mintis buvo tokia.

Jau dveji metai, kai 9:30 val. ir 12:30 val. pamaldose (jūs yra laikomos ispaniškai) būsna stovintys žmonės (atitinkamai 250 ir 150). Tai yra nesaugu ir tokia padėtis ilgiau negali tęstis. Todėl 11 val. pamaldų laikas turi būti skirtas ispaniškai kalbantiesiems, norint patenkinti tuos 400 stovintųjų.

Klebonas teigė, kad buvo reikalinga ieškoti naujo Mišių laiko lietuviškai ir angliškai kalbantiesiems, nors pareiškė, jog „pakeitimai yra sunkūs dalykai“. Jis teigė, kad mėginimas rasti kompromisą su lietuviškai ir angliškai kalbančių bendruomenių atstovais neatnešė vaisių. Todėl klebonas pareiškė, jog yra reikalinga parapiją lankančiųjų žmonių apklausa (savotiškas balsavimas) dėl Mišių laiko pakeitimo. Ir tai jis būtinai turi atlikti tuoj pat — sausio 15-16 d. savaitgalį, nors naujas pamaldų tvarkaraštis įsigaliojotų tik kovo 16 d.

Neigiama lietuvių reakcija

Tai iš klausius, pirmasis kiek plačiau reagavo adv. Saulius Kuprys, išsakydamas mintis, aiškinančias, kad klebono pasiūlymas yra lietuviams

nepriimtina dalykų. Jis ir kiti vėliau kalbėjusieji dėstė, jog ispaniškai kalbantieji jau dabar turi 4 pamaldas ir jie gali naudoti ankstyvą laiką, nes gali pasirinkti į kurias Mišias eiti. Tuo tarpu lietuviams tokios galimybės nelieka, nes jiems būtų tik vienos ankstyvo ryto pamaldos, kas žiemos metu ir iš toliau atvykstantiems tautiečiams sudarytų daug nepatogumų.

Be to, kai kurie teigė, tas žingsnis sunaikintų ir Lietuvių Bendruomenę, nes atkristų dar daugiau žmonių, kurie dabar bažnyčią lanko ir po Mišių susirenka saviškių tarpe.

Buvo ir tokių atsiliepimų, kuriuose teigta, kad čia panašu į komunistinius laikus Lietuvoje, kur buvo stengiamasi sunaikinti tikinčiųjų bendruomenes.

Šioje vietoje nesiimsime išskaičiuoti visų pasisakymų, kuriuos išsakė kun. Kęstutis Trimakas, adv. S. Kuprys, dr. P. Kisieličius, Birutė Vindašienė, dr. Vytautas Narutis, Pilypas Narutis, Kostas Dockus, Aleksas Šatas, Arūnas Zailskas, Irena Šatienė, Laimis Petkevičius, Marija Remienė ir daugelis kitų.

Tačiau išryškėjo mintis, kad klebonas kun. J. Kastigar Šv. Antano teisėtą savininką — lietuvių saskaita nori patenkinti — tik lietuvių priglauktųjų (Šv. Antano parapija buvo pirmoji Ciceroje, kurioje pradėtos laikyti pamaldos ispanų kalba) meksikiečių tikinčiųjų reikalavimus. Tuo tarpu buvo teigiančiųjų, jog ši problema yra visų parapijų arkivyskupijos reikalas, ir jis turi būti kitaip sprendžiamas.

Kalba kun. dr. Kęstutis Trimakas, kuris dažniausiai auksia lietuviškas Mišias Šv. Antano parapijoje, Cicero, Ill.

Išrinktas komitetas

Susirinkimui baigiantis, buvo išrinktas lietuvių komitetas, kuris žada daryti žygius, šiuo reikalu kreipiantis užtarmo arkivyskupijoje. Komitetas pateko: dr. P. Kisieličius, kun. K. Trimakas, adv. S. Kuprys, M. Remienė, A. Zailskaitė, M. Baukus.

Pirmajam posėdžiui išrinktieji susėdė tuoj pat po susirinkimo toje pačioje salėje. Adv. S. Kuprys sutiko parašyti laišką arkivyskupijai, išdėstant susidariusią padėtį ir pagrįstus lietuvių reikalavimus.

Vėliau kalbantis su šio komiteto nariu dr. P. Kisieliumi buvo išreikšta mintis, kad lietuvių nedalyvautų klebono planuojamoje apklausoje (balsavime) šį savaitgalį, nes šimtui ar dviems šimtams lietuvių nėra įmanoma laimėti prieš daugiau negu tris tūkstančius ispaniškai kalbančiųjų bažnyčios lankytojų.

Šį susirinkimą, kuriame vertėjos pareigas ėjo Aldona Zailskaitė, nes buvo naudojamos dvi — lietuvių ir anglų kalbos, filmavo Lietuvių TV vedėjas Arvydas Reneckis ir reportažą iš jo matysime jau šį ketvirtadienį.

Trumpa ekskursija į praeitį

Reikia pasakyti, jog šiemet sueina lygiai 90 metų, nuo tų laikų, kada Cicero lietuviai katalikai nupirko (1910 m. rugpjūčio 29 d.) 10 sklypų žemės, sumokėdami už tai 4,125 dol. Tačiau Šv. Antano parapijos pradžia yra laikomi 1911 metai, kuomet buvo pastatyta laikinoji bažnyčia, nes iki tų metų lietuvis kunigas (A. Ežerskis) lietuviškas pamaldas laikydavo airių bažnyčioje.

1921 m. šalia Šv. Antano parapijos mokyklos buvo nupirkti dar du sklypai žemės ir 1926 m. pastatyta didelė graži bažnyčia (jos statyba rūpinosi kun. H. J. Vaičiūnas), kurią pašventino dabartinis palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulevičius-Matulaitis. Ilgą laiką ši parapija buvo Cicero, Lietuvių veiklos centre.

Edvardas Šulaitis

A. † A.

DENISE J. VAIKUTIS

Mirė 2000 m. sausio 8 d. Gyveno Wilowbrook, IL. Nuliūdę liko: vyras John P. Sr., vaikai — dukterys Jeanne, zentas John Volmer, Judy, zentas Jonas Sidrys, Joyce, zentas Bradley Peterson, sūnūs John, Jr., marta Ramona, Joseph, marta Mary Beth, šeši anukai ir miela teta Allen Bistras.

Velionė pašarvota trečiadienį, sausio 12 d. nuo 3 iki 9 val. vakaro Hollowell & James laidojimo namuose, 1025 W. 55 St., Countryside, IL. Šv. Mišios ketvirtadienį, sausio 13 d., 9:30 val. po St. John of the Cross bažnyčioje, Western Springs. Po šv. Mišių Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Velionė buvo pirmininkė Čikagos Lietuvių moterų klubo, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Mielos gildijos ir sekretorė bei narė keturių lietuviškų organizacijų Čikagoje.

Nuliūdusi šeima.

A. † A.

Dr. KĘSTUTIS J. AGLINSKAS

Pranešame, kad 2000 m. sausio 9 d. Kaneohe mieste, Havajuose, staiga mirė dr. Kęstutis J. Aglinskis. Velionis gimė 1916 m. balandžio 3 d. Voroneže, Rusijoje. Lankė Aušros gimnaziją Kaune. 1941 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą.

Į Ameriką atvyko 1949 m. ir ilgą laiką gyveno Čikagoje. Dirbo gydytoju U.S. Steel Company. Buvo jūrų vyr. skautininkas, jūrų skautų organizacijoje ir vienas iš steigėjų jūrų skautų Korp'Gintaras. Priklausė gydytojų Fraternitas Lituanica.

Į Havajus persikėlė 1987 metais ir gyveno arti sūnaus Audriaus ir jo šeimos.

Havajuose nuliūdę liko žmona dr. Juzė Druskytė Aglinskienė, sūnus dr. Audrius S. Aglinskis, marta Elena Bradūnaitė Aglinskienė ir anukė Vaiva Aglinskaitė.

Anksčiau į Amžinybę iškeliavę broliai Vytautas ir Algirdas. Čikagoje gyvena a.a. Algirdo sūnus Petras Aglinskis ir dukterė Eglė Aglinskaitė Burke.

Nuliūdę: žmona ir sūnus su šeima.

ŠEŠIASDEŠIMTIES IR KETURIASDEŠIMT TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTYS

Atėjot ir nuėjot
Su meile ir daina.
Ir viskas, rodos, buvo
Akimirka viena...
V. Stonis

Mokytojai JANKEVIČIAI

A. † A.
PAULINA
1957.I.25

A. † A.
JUSTINAS
1940.I.15

Per savo trumpą gyvenimą man atidavė viską geriausia. Džiaukitės Viešpaties Namuose.

Šv. Mišios už Velionius bus atšaujamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje š. m. sausio 16 d. 10:30 val. ryto ir Tėvų Jėzuitų koplyčioje š. m. sausio 30 d. 10 val. ryto.

A.a. Justina ir a.a. Paulina prisimenantieji prašomi pasimelsti.

Duktė Nijolė

Li lietuviai tikintieji susirinkimo sausio 9 d. Šv. Antano parapijos salėje.

Kalba adv. Saulius Kuprys; toliau — dr. Petras Kisieličius ir parapijos klebonas. Visos nuotraukos Edvardo Šulaitio

DRAUGAS informuoja DRAUGAS formuoja.
DRAUGAS išsivys ir Lietuvos jungtis.
DRAUGAS lietuvių svyturis ir sąjunga.
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“.

• Praeit, kaip ištirpusi
druska: vietos neužima, bet
skonis jaučiamas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Su Brone Nainiene, PLC renginių komiteto pirmininke, susitikti galėsite sausio 16 d. 12:30 val.p.p. PLC didžiojoje salėje. Bilietai gaunami vestibiulyje arba skambinant Vandai Gvildienei tel. 630-271-9136.

Survartinimo sakramentas bus teikiamas Pal. J. Matulaičio misijoje 2000 m. gegužės 7 d. Pasiruošimo Survartinimo sakramentui pamokas ves Rima Sidrienė. Pamokos vyks sekmadieniais 12 val. po 11 val.r. šv. Mišių Pasaulio lietuvių sėntre. Pirmoji pamoka prasidės sausio 16 d. Norintys priimti Survartinimo sakramentą, prašome pranešti seselėms tel. 630-243-1070 arba tiesiog atvykti į pamoką sausio 16 d.

Prancūzų kalbos pamokas suaugusiems Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Road, Chicago) dėstys Genė Višomirskienė, Vilniaus universitetai baigusi prityrusi pedagogė. Pamokos prasidės vasario 2 d. ir vyks šeštadieniais nuo 10:30 iki 11:30 val.r., tėsiai iki kovo 11 d. Norėdami užsiregistruoti, skambinkite į muziejų tel. 773-582-6500.

Kaip Čikagoje gimė gospel muzika, sužinosite, apsilankę Chicago Historical Society (Clark & North, Chicago), kur eksponuojamos nuotraukos, natos, instrumentai, muzikos įrašai ir filmajuotės apie tą gospel muzikos gimimo laikotarpį. Paroda veiks iki rugpjūčio 4 d. Muziejus dirba: pirmadieniais – šeštadieniais nuo 9:30 iki 4:30 val.p.p., sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val.p.p. Pirmadieniais įėjimas – nemokamas.

Čikagos vaikų muziejuje (Chicago Children's Museum, Navy Pier, 600 E. Grand) veikia nuolatinė paroda „Dinozaurų ekspedicija“ – pasakojimas apie 1997 m. Nigerijoje vykusius kasinėjimus, kuriems vadovavo University of Chicago paleontologas Paul Sereno. Tuomet buvo atrasta prieš tūkstantčius metų gyvenusios, 36 metų ilgio žuvimi mitusi būtybė *Suchomimus tene-rencis*. Vaikų muziejus dirba: kasdien nuo 10 iki 5 val.p.p., ketvirtadieniais – iki 8 val.v. Ketvirtadieniais nuo 5 iki 8 val.v. – įėjimas nemokamas.

Mieli skaitytojai, jei mūsų „Draugo“ prenumeratą jau prasišėsite, bet vis dar gaunate prenumeratos paraginimo laiškelius, nepykite! Šį sausio mėnesį paraginimo atvirutes išsiuntinėjome kiek vėliau... Dėkojame už ištikimybę vienišiam išėjimo dienraščiu!

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios choras šį šeštadienį, sausio 15 d., mokyklos salėje (4420 S. Fairfield Ave., Brighton Park) rengia šaunų links-mavakari. Bus šilta vakariene, veiks baras. Programoje dalyvaus Lietuvos Vytis šokėjai ir choristai. Parapijos choro vadovas Algimantas Bar-niškis vadovaus bendram dainavimui ir gros šokiams. Pradžia – 6 val.v.

Čikagos meno institute iki kovo 19 d. veiks paroda „Rafaelis ir Ticianas: Renesanso portretas“ („Raphael and Titian: The Renaissance Portrait“). XVI a. paveiksai yra pasiskolinti iš Florencijos Palazzo Pitti muziejaus. Parodoje taip pat eksponuojami italų renesanso pavyzdžiai iš Čikagos meno instituto fondų. Čikagos meno institutas (Art Institute of Chicago, Michigan & Adams) dirba: pirmadienį-penktadienį nuo 10:30 val.r. iki 4:30 val.p.p., antradieniais – iki 8 val.v., šeštadieniais nuo 10 iki 5 val.p.p., sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.p.p. Antradieniais įėjimas nemokamas.

Anglų-lietuvių žodynas „Drauge“ kainuoja 20 dol., su persiuntimu – 23.95 dol.

PATIKSLINIMAS

Kęstutis Jecius patikslina jo padarytą klaidą Lietuvių fondo įstatų pakeitimo straipsnio („Draugo“ 1999 m. gruodžio 30 d., psl. 5) trečiame paragrafe vietoje 3% turi būti 5%. Aštuntas (8) paragrafas nėra keičiamas: „...narys negali turėti daugiau balsų kaip tris nušimčius (3%) visų LF registruotų narių balsų skaičiaus“. Iš 17-to paragrafo pakeitime, panaikinus balsavimą „pažymėjimus“ (proxies), panaikina nariui teisę turėti daugiau kaip 5% visų galimų balsų. Atsiprašydami už klaidą, K. Jecius tikisi, kad šis patikslinimas nekels daugiau klausimų.

Prie laisvės kovų paminklo kariuomenės šventės metu buvo uždegtas aukuras užvežusi Lietuvos laisvę karius ir šauliams pagerbti. Aukurą užvežė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas Justinas Šidlauskas, asistavo šaulės Aldona Balčiūnienė ir Sofija Ferro.

Nuotr. Jūratės Variakojienės

Iš arti ir iš toli

ARGENTINOS LIETUVIAI VAIDINA!

Argentinos Buenos Aires Lietuvių centro teatro grupė, vadovaujama Alfredo Ruplėno, 1999 m. lapkričio 27 d. pastatė komediją „Tingyns“. Spektaklio aktoriai buvo: Povilas Kliogas, Jonas Bačkis, Araceli Backienė, Jurgis Gaidimauškas, Fernandas Daratėnas. Tekstą aktoriams pasakinėjo Birutė Daratėnienė ir režisieriaus padėjėja Sofija Ruplėnienė. Scenos dekoracijas paruošė Bačkių ir Kliogų šeimos. Komedijos „Tingyns“ pasizūrėti atvyko labai daug žiūrovų, ypač daug buvo jaunimo. Žiūrovų tarpe buvo ir Lietuvos garbės konsulas Argentinoje A. Rastauskas su žmona.

STENGSIŠIS IŠLAIKYTI LIETUVYBĘ

Praėjusių metų lapkričio 20-21 d. Berisso mieste Nemuno draugijos šokėjų grupė su-ruošė stovyklą, kurioje dalyva-vo visų lietuviškų organizacijų jaunimas, atvykęs iš Berisso Mindaugo ir Nemuno draugijų, iš Buenos Aires Lietuvių centro ir Lietuvių susivienijimo, taip pat iš Rosario Kun. Juozo Margio draugijos.

Stovyklos dalyviai, pakiliai ir linksmai nusiteikę, pasidalino patyrimu ir mintimis dėl lietuvių jaunimo ateities, aptarė, kaip sutiks naują amžių. Buvo nutarta, kad iš kiekvienos draugijos į naują Argentinos Lietuvių jaunimo sąjungą įeis po du atstovus. Apie 60 stovykloje dalyvavusių jaunuolių išreiškė savo pasiryžimą entuziastingai pradėti didesnę tarpusavio bendradarbiavimą dėl lietuviybės išlaikymo Argentinoje ateityje. „Laikas“

FLORIDOS LIETUVIŲ TINKLALAPIS

Apie Amerikos lietuvių, o būtent Floridos lietuvių gyvenimą ir veiklą galima daug ką sužinoti „Internet“ tinklalapyje. Jo adresas: www.angelfire.com/fl2/lithuanians

SKELBIMAI

• „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas gauna daug aukų, skirtų Lietuvos vaikų pagalbai. Aukotoja: anonimas iš New York atsiuntė \$1,000; Petras ir Aukė Kaufmanai, Annandale, VA, - \$100; po \$50 Gražina ir Jonas Rimkūnai, Oak Forest, IL, Zenonas Prūsas, Chillicothe, OH; po \$25 Mary Klorys, Erie, PA ir Isabelle Barbiere, Swarthmore, PA. Lietuvos vaikų vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

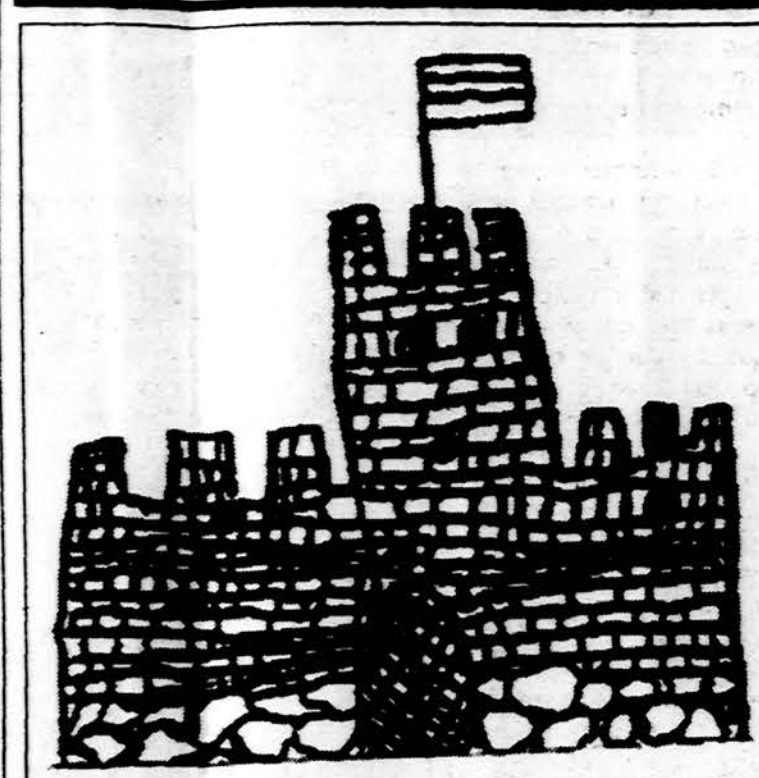
**ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

**ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-287-0200, Lemont, IL

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60630
Tel. 773-778-8700
Toll free 24 hr. 888-778-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Redaguoja J. Pląčas. Medžiagą siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60639

Pieše Titas Mačiulis, Čikagos lit. m-ls 3 skyriaus mokyns.

LAISVĖS PRIEŠAI

Per 50 metų okupacijos, rusai-komunistai sunaikino apie trečdali taurių lietuvių. Jau Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, dar savo tankais mėgino atsiimti, kas prarasta. Lietuvos žmonės ir viso pasaulio lietuviai sausio Trylikąją yra paskelbę Gedulo dieną. Tą dieną didvyriškai žuvo keturiolika lietuvių, daugiausia jaunuolių, begindami Lietuvos laisvę. Devyneri metai praėjo nuo tos tragiškos dienos, kai lietuviai patriotai malda ir daina gynė savo laisvę. Tas laikotarpis nesustiprino lietuvių dvasios. Iš šiandien matomas didelis susiskaldymas, nesutarimas svarbiais valstybės reikalais, trūkumas mokyklose tautinio ir religinio auklėjimo, moralės nepaisymo. Tos visos blogybės yra mūsų buvusio priešo skatinamos ir palaikomos. Lietuviška patarlė sako: „drumstame vandenyje lengviau žuvauti“. Prieš savo garsaus kšnio neatsisakė. Tad tegul ši Tėvynės gynėjų diena sustiprina lietuvių dvasią, sujungia visus bendram darbui ir laimingai Lietuvos ateitį!

Redaktorius

MINTYS PAGALVOJIMUI

Kartą susiformavusi tauta ima reikštis, panašiai kaip ir pavienis asmuo, savo veiksmais ir įtaka laike ir erdve. Taip ji kuria savo istoriją. Ir kuo jos praeitis yra didesnė ir garbingesnė, tuo yra tvirtesnis pagrindas tautai išlaikyti. Tuo būdu ir lietuvių tauta nėra vien sąvoka, vardas. Ji realybė, giliai įleidusi šaknis praeityje. Bet pilnai tauta tepasireiškia, kaip ir individas, kai ji naudojasi laisve, kai ji yra nepriklausoma. Individas atveju apsisprendimo laisvė vadinama valios laisve, o tautų gyvenime – suverenumu, ko, deja, lietuvių tauta šiandien neturi. Bet nenusiminkime: kai žmogus esti kalėjime, tatau dar nereikia, kad jis nustojo gyventi. Anaiptol ne: mūsų dvasios niekas neįstengia pavergti, išskyrus mus patius! Kaliniai kartais taip išauga dvasioje, kad jų asmenybės tampa tiesiog galutinais ir jų idėjos užvaldo ištisų epochų protus. Tokioj būklėj yra šiandien ir lietuvių tauta, išsklaidyta po visus

penkis kontinentus. Jos likimas nuo mūsų priklauso: kiek mes savęs jį skirsime, kiek gyvensime josios būtimi, nesidangstydami, tarsi jį kuo nusikalte, po kitatautių pavardėmis, tiek jai yra vilčių, tiek atsikelti lyg šalies paguldymui daigui.

Albinas Liaugminas
Moklo daktaras,
pedagogas, profesorius,
visuomenininkas
P.S. A. Liaugminas šias mintis yra pareiškęs, kai Lietuva dar buvo okupuota. Tačiau tos mintys dar svarbios ir dabartinei padėčiai, nes Lietuva dar nėra visiškai nusikračiusi komunistinio palikimo.

ŠEIMOS ŠVENTĖS

Kiekvienais metais Knyčių vakarą aš su šeima ir motiute važiuojame pas savo pusbrolius ir pusseseres. Tėtė pridėda didelius plastikinius maišus dovanų ir nuneša į mašiną. Bevažiudami mašinoje mes kalbamės apie vakaro programą. Nuvaziavę, žaidžiame su jų vaikais. Tėvai kalba apie šventinį papročius arba politikuoja. Mano tėtė atsišvežtas dovanas padeda po Kalėdų eglutę ir pasako, kad jos yra iš Kalėdų Senelio. Apie aštuntą ar devintą valandą mes visi sėdame prie stalo valgyti Kūčių vakarienę. Paprastai būna priimta daug maisto: silių, mėsainių ir daug kitų. Mes visi greitai pavalgome ir skubame prie dovanų. Mūsų šeimoje yra toks papročys, kad pirmiau reikia pavalgyti dvyliką patiekalų ir tik po to eiti prie dovanų. Po pasidalinimo dovanomis, mūsų šeima važiuoja į Lemontą, į pamaldas. Grįžtame namo apie antrą valandą ryto.

Lina Dovilaite,
9 kl. mokinė
Čikagos lit. m-ls

LIŪDESYS

Slenka paskui liūdesys,
Toks niūrus kaip debesys.
Pilkas kaip ruduo velus
Ir kaip vakaras – gilus.

Supykau... Atsisukau,
Bet... ramiai jo paprasčiau:
– Neiki paskui liūdesy,
Tu ir taip širdy esi.

Ir prakalbo liūdesys:
– Išlis mano debesį,
Nuplaus gelį ir lapus...
Vejas juoką vėl atpūs!

Mokytoja
Gražina Ragalevičienė

Ferynės ZVAIGŽDUTĖ

[steigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus]

Redaguoja J. Pląčas. Medžiagą siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60639

SU LIETUVA

Aš keliauju į lietuvišką mokyklą.

Gintas Bradūnas

Aš norėčiau nuvykti į Lietuvą ir pamatyti Raudonąs pili.

Tadas Rimkus

Aš dainuoju lietuviškai.

Viltis Meilutė

Aš pasimeldžiu už Lietuvą.

Katarina Slavikaitė

Aš norėčiau nusiusti maisto į Lietuvą.

Nida Vidutyte

Aš norėčiau pasidalinti žaislais su Lietuvos našlaičiais.

Mantas Butinavičius

Ar kariausiu už Lietuvą.

Sigitas Rimkus

Man patinka pasaka Joratė ir Kastytis.

Mantas Butanavičius
Visi Karaliaus Mindaugo lit. m-ls mokiniai Baltimorėje.
(„Mūsų metai“).

GALVOSŪKIO NR. 46 ATSAKYMAI

Pirmieji atvyko vikingai.

GALVOSŪKIO NR. 47 ATSAKYMAI

Piešiniai, rašiau, sausio, breliai, šiuo keliu, kelias, giria, uosiai, uosukas, būrlai, drasiai, grįžčiau.

GALVOSŪKIO NR. 48 ATSAKYMAS

Rebuso atsakymas: „Myliai tave mamytė!“

GALVOSŪKIO NR. 49 ATSAKYMAI

Vyriškos giminės medžių pavadinimai: abrikosas, alkanis, ąžuolas, beržas, egliš – kadagys, figmedis (Mt 21:18), gluosnis, juodalksnis, kaštainas, kiparisas, klevas, lauras, lazdynas, putinas, raudonmedis – mahogany, skirpetas, šermukšnis, uosis, vynuogės, žilvitis. Gali būti ir kiti pavadinimai.

GALVOSŪKIO NR. 50 ATSAKYMAI

A. Lietuvos kregždžių vardai yra šie: a. Bledzinga arba šelmeninė kregždė. Lietuvių Enciklopedija ją vadina „chelon rustica“ (3:73), o sovietinė enciklopedija ją vadina „hirundo rustica“ (2:206). Ši Lietuvos kregždė yra gana artima Amerikos dartinų kregždėi „hibrido rustica“ – „barn swallow“. b. Langinė kregždė – „delichon urbana“. c. Urvinė kregždė – „riparia“, „bank swallow“. Žmonių pagamintuose paukščių nameliuose apsigyvena šios kregždės: „progne subis“ – purplė martin ir „iridoprocne bico“, tree swallow. d. Paskutinis pranašas buvo Jonas Krikštytojas. (G. Ricciotti „Kristaus gyvenimas“, 385 psl., London, 1982 + Lk. 16:16). C. Panėvėžius yra tarp Kauno ir Kėdainių. D. Saulės masė yra 332.000 kartų didesnė už žemės masę. E. Etnonas – Lietuvos ir Lenkijos valstybėje buvo vyriausias kariuomenės vadas. Urdas – dvaro ūkis

vedėjas, prievaizda arba mškų administracijos aukštas pareigūnas. Vaivada – caro Rusijoje buvo kariuomenės arba miesto viršininkas. Lenkijos vaivadijos administracinis valdytojas.

GALVOSŪKIS NR. 66

Kuris yra aukščiausias iš dabar gyvų gyvulių? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 67

Pabrakutose ar storesnėm raidėm parašytuose žodžiuose, išrašysite garsą ir skliausteliuose išrašysite skaitį ir linksnį. Štai tekstas: Kemo-tose pievose (daug. viet.) jės veikiausiai būsite matę keistų gėl...: ant storo vandeningo koto žiedas su vienišiu baltu žiedlapiu, aprietiūsiu geltoną burbul... panašią i susikirusį kumėtel... So-dkių... tą gėl... praminė kiau-lausiu. Paseksiu apie šią gėl... pasak... kurią girdeju iš savo senelio – (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 68

Esu aš tik krūmas. Jei vieną raidę man nubrauksi, būsiu gražus pastatas. Pasakykite, kas esu? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 69

(Kryžiatodis). Pasiakaitę apie Lietuvos tautių žmonių darbus, atsakykite į šiuos klausimus: 1. Lietuvos himno autorius. 2. Lietuvos Pakimintojo vardas. 3. Vienas iš lietuvių rašytojų pradinių „Postilės“ vertėjas. 4. Lietuvos lakūno tautos didvyrio pavardė. 5. Lietuvių poetas, apdovanotas Popiežiaus ordinu ir Lietuvos pirmojo laipinio Gedimino ordino. 6. Pirmoji lietuviško romano pavadinimas. 7. Kunigas poetas mūsų tautos dainius. 8. Lietuvos lakūno, tautos didvyrio pavardė. 9. Lietuvos šventasis. Sudarė 7 klases mokyns Vitulskis iš Kauno. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 70

A. Kelis kryžius matome popiežiaus Jono Pauliaus II herbe? B. 1997 m. gegužės mėn. Europos buriuotojų varlyboje pirmą vietą laimėjo lietuvis! Po to Maroke vyko Pasaulio buriuotojų varlybos. Jos dalyvavo 122 geriausi šios planetos buriuotojai. Pirmą vietą laimėjo lietuvis, antrą vietą – prancūzas, trečią – turkas. Kokia yra šio šaunaus lietuvių pavardė? C. Kiek ilgai arabai – maurai viešpatavo Ispanijoje? D. Kurios deimanto savybės lemia jo kainą? E. Kuris Lietuvos prezidentas gimė arba mirė pirmadienį? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalykus – 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.